

เข้าวัดได้อะไร

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเรื่องศาสนา เรื่องศาสนามันลึกซึ้งกว่าเรื่องอภิญา เรื่องอภิญา เรื่องฤทธิ์ เรื่องเดช มันมีจริงนะ แต่ในศาสนา ถ้าเราเอาตรงนั้นเป็นหลัก จิตใจของเราจะไปคิดเรื่องอย่างนั้น เพราะก่อนหน้านั้น พวกฤๅษีชีไพรเขามีอยู่แล้ว แล้วพอดีอย่างนั้นปีบ เวลาเราทำอะไรกัน เราจะไปคิดเรื่อง เราไปมองกันว่าเรื่องถือหลังมันเป็นเรื่องศาสนา ความจริงไม่ใช่

เรื่องถือหลัง เห็นไหม เรื่องหนังเหนียว เรื่องฟันไม่เข้า เรื่องต่างๆ มันเป็นเรื่องสัจจะ ถ้าจิตใจเคยมีสัจจะ จิตใจเคยมีความเข้มแข็ง มันจะมีประโยชน์มาก แต่ทีนี้ว่า เรื่องสนธินี้ รอดตายได้อย่างไร ใ้เรื่องนี้มันเกี่ยวกับเรื่องศาสนานะ มันเกี่ยวกับเรื่องศาสนา เพราะว่าอะไร เพราะว่าคุณสนธินี้เขาทำประโยชน์กับพุทธศาสนา เราได้แย้งกับเขา เห็นไหม

ทางศาสนา แม้แต่พระองค์ ถ้าเข้าไม่ถึงพระยังไม่เข้าใจเลย มีคนและพระถามมากนะ ว่าหลวงตาออกมาช่วยโลก ช่วยโลก มันไม่ใช่กิจของสงฆ์ เขาบอกว่ามันไม่ใช่กิจของสงฆ์ แล้วกิจของสงฆ์คืออะไรล่ะ กิจของสงฆ์ เทียวเรียไร กิจของสงฆ์ เห็นไหม แจกซองขาว กิจของสงฆ์หรือ

เมื่อก่อน ตอนหลวงตาออกมาช่วยชาติ พระที่ไม่เข้าใจบอกว่ามันไม่ใช่กิจของสงฆ์ กิจของสงฆ์ก็คือแจกซองขาวไง แจกซองขาวเป็นกิจของสงฆ์ เขาไม่เข้าใจนะ เขาไม่เข้าใจ ไม่เข้าใจว่ามันเกี่ยวกับเรื่องศาสนา พอเกี่ยวกับเรื่องศาสนา เห็นไหม ทำไม ที่ว่าเวลาทำบุญๆ นะ

หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ ท่านบอกว่า เราทำบุญปกติ เราเคยทำบุญกันมามากอยู่แล้ว เราทำบุญกันมามากอยู่แล้ว แต่เวลาเรามาทำบุญช่วยชาติ กู้ชาตินี้ะ แต่เวลาทางโลก ถ้าเป็นกิจของสงฆ์ เราต้องทำบุญ สร้างโบสถ์ สร้างวิหาร สร้างวัดสร้างวา เป็นกิจของสงฆ์ เป็นเรื่องไปใช้ในการสร้างวัด

แต่เขาลืมไป “เขาลืมไปว่าโบสถ์วิหารมันตั้งอยู่บนอะไร”

คุณิ คุณพระเจ้าตากสิ คุณสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกสิ เวลากู้ชาติขึ้นมา ชาตินี้ กู้มาทำไม กู้ชาติมาเพื่อ ให้เป็นพุทธบูชา พระเจ้าตาก ประเทศไทยกู้ชาติมาถวาย พระพุทธเจ้านะ เวลากู้ชาติมา อย่างพระเจ้าตาก พระพุทธยอดฟ้าฯ กู้ชาติมาเพื่อศาสนาใน

ดูอย่างเช่นทหารออกรบ เวลาทหารออกรบ

“ถ้าไม่มีอาณาจักรจะไม่มีพุทธจักร”

ทีนี้แล้วสนธิ เขาเกี่ยวกับศาสนา เกี่ยวกับศาสนาตรงไหน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เราถามว่าชาติคืออะไร ชาติคือคนรวมกัน มนุษย์รวมกันขึ้นมามันถึงเป็นชาติ แล้วชาติมันจะเข้มแข็งด้วยอะไร

ถ้าเราไม่มีศาสนา ไม่มีศีลธรรม จริยธรรม มาหล่อหลอมน้ำใจ หล่อหลอมใจคน ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน แล้วท่านหล่อหลอมกัน ตัวหล่อหลอมนั่นคืออะไร ก็ตัวศาสนา ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แล้วสนธิเขาทำตรงนี้ เขาทำเพื่อประโยชน์ ใช้อยู่ มุมมอง คนมันหลากหลายได้ เขาจะมองว่าสนธินี้หาผลประโยชน์ เขาจะไม่เชื่อใจว่าสนธิเขาทำ อะไรก็แล้วแต่

ทีนี้ สนธิรอดตายด้วยอะไร หลวงตาท่านเล่าบ่อย มันมีอยู่คนๆ หนึ่ง เขากับเพื่อน โกรธกันมาก แล้วเขาบอกว่าเขาต้อง แบบว่าด้วยความอาฆาต ด้วยความโกรธ ด้วยความเจ็บช้ำน้ำใจมาก วันนี้ต้องฆ่าเพื่อนให้ได้ เพื่อนต้องตายวันนี้ ถ้าเพื่อนไม่ตายวันนี้ เขาอยู่ในโลกนี้ไม่ได้

เขาถืออาวุธเตรียมพร้อมเลยจะไปฆ่าเพื่อน พอเดินไป นี่หลวงตาท่านพูดนะ มีตัวตนจริงๆ พอจะไปฆ่าเพื่อน เดินไปๆ หลวงปู่มั่นโผล่ขึ้นมาเฉพาะหน้าเลย หลวงปู่มั่น

โผล่มาเฉพาะหน้าเลย มาเฉพาะหน้าตัว เห็นด้วยตาเนื้อนี่เลย แล้วเรื่องที่หลวงปู่มั่นถามคนๆ นั้นว่า

“มึงจะไปตกรกขุมไหน”

แต่ในใจเรานะ เราคิดนะ เพราะเราโกรธมาก เราจะไปฆ่าเพื่อน ด้วยความโกรธโดยรุนแรงที่สุด ถ้าวันนี้ฆ่าไม่ได้ วันนี้ฆ่าเพื่อนนี้ไม่ได้เพราะมันหักหลังกัน ถ้าวันนี้ฆ่าเพื่อนไม่ได้นะ จะอยู่ไม่ได้ ก็คือว่าแก่นขนาดนั้น ก็อย่างไรวันนี้ เขาต้องตายเด็ดขาด

แต่พอไป ถ้าคนคิดขนาดนี้ได้อย่างนี้ เขาต้องทำความรุนแรงได้มหาศาลเลย แต่ด้วยบุญกุศล เดินๆ ไป จะไปฆ่าเขา เพราะมันบ้านนอกใจใหม่ ก็เดินไปตามชายป่า อยู่ดีๆ หลวงปู่มั่นโผล่ขึ้นมาเฉพาะหน้า แล้วหลวงปู่มั่นถามนะ ถามคนที่จะไปฆ่า “มึงจะไปตกรกขุมไหน” เพราะถ้าไปฆ่าเขา มันคิดได้ เห็นใหม่ ไปฆ่าเขา หนึ่ง เราฆ่าคนตายก็ต้องหนี ถ้าไม่หนีก็ต้องโดนคดีอาญา แล้วฆ่าคนตายแล้วมันก็ต้องเสียใจ แต่ขณะที่โกรธเห็นใหม่ ไปฆ่าเขา

เราจะบอกว่าหลวงปู่มั่นลุกขึ้นมาต่อหน้า มันเป็นไปได้อย่างไร? มันเป็นไปได้อย่างไร? ลุกขึ้นมาต่อหน้า แล้วพอเตือนสติ พอได้สติว่า ก้มลงเลยนะ ก้มลง เพราะคนๆ นี้เขามาเล่าให้หลวงตาฟังว่า เขาประสบกับตัวเขาเอง แล้วเขาจะมาเล่าให้หลวงตาฟังว่า เขาเห็นหลวงปู่มั่นมาพูดอย่างนี้จริงๆ

แล้วพอเขาเห็นหลวงปู่มั่น เขาก็คิด เขาก็เข้าใจว่าเป็นหลวงปู่มั่น เพราะตอนนั้นมันกำลังหน้าสิ่วหน้าขวาน พอเห็นหลวงปู่มั่นก็ก้มลงกราบหลวงปู่มั่น ก้มลงกราบที่เท้า พอได้สติกลับมา มองขึ้นมาไม่มีอะไรแล้ว

เราจะบอกบุญของคนมันเป็นอย่างนั้น บุญของคนนะ ถ้าคนๆ นั้นไม่มีหลวงปู่มั่นมายับยั้งไว้ คนๆ นี้จะต้องสร้างกรรม ต้องฆ่าคนตาย แล้วฆ่าคนตาย ครอบครัวต้องมีปัญหามาก ตัวเองต้องหนีคดี แล้วคนที่ตายไปแล้วก็มีเวรมีกรรมต่อกัน

แต่พอเหตุการณ์เฉพาะหน้าทำให้อภัยให้ได้หมดเลย แล้วพูดอย่างนี้ไป ทางวิทยาศาสตร์เชื่อไหม จะย้อนกลับมาสนธิใจ เรื่องสนธิมันต้องย้อนกลับมาที่นี้ ย้อนกลับมาว่าคนนะมันได้ทำอะไรไว้ ถ้าคนมันได้ทำคุณงามความดี

ความดี เราก็บอกความดีมันมีหลายหลาก ความดี เราคิดว่า ถ้าเราเป็นฝ่ายตรงข้าม ไม่ได้ทำความดีก็เป็นความชั่วของเขา คนชั่วคิดดีไม่ได้ คิดแต่เรื่องชั่วๆ คนดีคิดชั่วไม่เป็น คิดแต่เรื่องดีๆ แต่ละคนๆ หนึ่ง อย่างเช่นเรานี้ เคยคิดชั่วมา แล้วกลับมาคิดดีก็ได้ ไม่ใช่ คนมันชั่วมันจะชั่วตลอดไป หรือดีแล้วดีตลอดไป

คนมันชั่วมานะ ถ้ามันได้ครูบาอาจารย์คอยพูดให้กลับใจได้ แล้วกลับชั่วจะเปลี่ยนเป็นดีได้นะ เพราะคนๆ เดียว ทุกคนจะบอกว่าสนธิเขามือคิดไง เราบอกถูกต้อง ดูอย่างเทวทัตสิ เทวทัตนี้เห็นใหม่ เป็นคนจงใจนะ จ้างให้อชาตศัตรู ให้ส่งนักแม่นธนูไปฆ่าพระพุทธเจ้า แล้วส่งนักแม่นธนูไปฆ่าคนที่ฆ่าพระพุทธเจ้าอีกต่อหนึ่ง ตัดตอน ๖-๗ ช่วงนะ

แล้วพอ ๔ คนแรกจะไปฆ่าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเทศน์ เทศน์จน ๔ คนนั้น บวช ๔ คนต่อไปจะไปฆ่าไอ้ ๔ คนที่ไปฆ่าพระพุทธเจ้า ยังไม่มาชะที ก็ตามไปดู ไปเจอพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเทศน์ให้บวช ๑๖ คนบวชหมดเลย เป็นพระอรหันต์หมดเลย

ตั้งใจจะไปฆ่าพระพุทธเจ้า ด้วยคำสั่งของอชาตศัตรู อชาตศัตรูได้รับคำสั่งมาจากเทวทัต เทวทัตคิดจงใจฆ่าพระพุทธเจ้าขนาดนั้น แล้วใครๆ ทำไม่ได้ ก็เลยผลัดกันหินมาใส่ จนหื้อพระโลหิต จนเทวทัต สร้างกรรมขนาดนี้ สร้างกรรมขนาดนี้ละ ทำสงฆ์ให้แตกแยก ยุแยะสงฆ์ให้แตกแยก จงใจฆ่าพระพุทธเจ้า จงใจทำทุกอย่างเลย สุดท้ายแล้วสำนึกได้

เราจะบอกคนชั่วจะเปลี่ยนใจไป หลวงตาพูดบ่อย เทวทัตยังกลับใจนะเว้ย เทวทัตยังกลับใจ คนชั่วกลับใจเป็นคนดีได้ไง สุดท้ายแล้วระลึกได้ว่าตัวเองมีโทษมีกรรมมาก ขอให้พระแบกหามไปขอมาพระพุทธเจ้า พอข่าวไปถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกมาไม่ถึงเราหรอกๆ แต่ด้วยความคิดถึงก็ไป พอไปถึงเท่านั้น ลงจากแคร่ เห็นใหม่ ดูไปทันทีเลย พอเข้าไปเข้าไม่ได้ คางมันคาติดอยู่ไง ถวายเลย ถวายพระพุทธเจ้า นี่คนชั่วยังกลับเป็นคนดีได้

แล้วประวัติเขามี ประวัติก็เรื่องของเขา แต่ในปัจจุบันนี้เราดูสิ เขาทำเพื่อประโยชน์ของใคร เดี่ยวจะพูดหลังไมค์ให้ฟัง เยอะกว่านี้อีกเยอะเลย เพราะเขาทำดี

ขนาดนี้ พอทำดีขนาดนี้ ความดีของเขาคุ้มครองตัวเขา ความดีของเขาคุ้มครองตัวเขา ทำ
ดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ความดีของเขาคุ้มครองตัวเขา

แล้วนี่มาพูดถึงพวกเรา ถ้าพูดอย่างนี้ไป เราไม่อยากพูดตรงนี้ ถ้าตรงที่จะพูด
ต่อไป จะหาว่าพวกเรานี้เข้าข้างกันเองไง เขามีครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่ง แล้วครูบาอาจารย์
เขาเคารพบูชาของเขา แล้วครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ อย่างพวกเรานี้มีครูบาอาจารย์ เป็นที่
พึ่ง คุณติ พระพุทธเจ้าสอนว่า

“ให้มีธรรมเป็นที่พึ่งเถอะ อย่ามีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย”

นี่เขามีครูบาอาจารย์ของเขา เขามั่นใจครูบาอาจารย์ของเขา แล้วเวลาเขาไปกราบ
เห็นใหม่ กราบครูบาอาจารย์ กราบหลวงตาอย่างนี้ เอาธรรมนำหน้าๆ ถ้าธรรมนำหน้า
แล้ว ต้องชนะ

“ธรรมะย่อมชนะอธรรม”

แต่! คุณติ โทษนะ เราไปคู่อัยพวกนิกายพื้นบ้านสิ พระเอกนี่ต้องโดนเขารังแกมัน
ทั้งเรื่องเลย ธรรมชนะไง พระเอกจะโดนรังแกทั้งเรื่องเลย แล้วไปชนะตอนจบ เราจะ
บอกว่าธรรมะนี่ก่อนชนะไม่ใช่ของง่ายๆ เพราะกิเลสของคน ทิฐิของคนมันชนะคะคาน
กัน เขาไม่เห็นดีกับเราหรอก

แต่เราทำดีไปเถอะ ความดีต้องชนะ “ธรรมะย่อมชนะอธรรม”

ความดีต้องชนะความชั่ว แต่พวกเรามันหวั่นไหว พวกเราจิตใจมันไม่เข้มแข็ง พอ
ทำความดีเข้าไป ทุกคนจะพูด ใครมาจะบอกเลย ทำบุญตลอดเลย ทำดีทั้งนั้นเลย ทำไม
เห็นไม่ได้ดี คนมันไม่ได้ลืมนะว่ากรรมเก่ากรรมใหม่ เราทำอะไรของเราไว้ เราทำสิ่ง
ใดของเราไว้บ้าง

เราจะบอกว่าเราเกิดมานั่งกันอยู่ที่นี่ ต้นทุนไม่เท่ากัน แม้แต่พ่อแม่คนเดียวกัน
ต้นทุนยังไม่เท่ากันเลย พ่อแม่คนเดียวกัน พี่น้องแต่ละคน เห็นใหม่ เพราะคำว่าพี่น้องแต่
ละคน จิตของเขาสร้างของเขามา พอจิตของเขาสร้างของเขามา

เราคูตี พี่น้องเรา ๓-๔ คน เวลาเขาเกิดมากับพ่อแม่ พ่อแม่กำลังสดชื่น พ่อแม่กำลังชื่นบาน โทษนะ พ่อแม่ชอบห่อลูกคนโต ลูกคนแรก พ่อแม่จะห่อมากเลย ทีนี้ไอ้คนเกิดเป็นคนแรก พ่อแม่จะรักมาก ไอ้คนเป็นคนต่อๆ ไป รักอยู่นะแต่หายห่อแล้ว พอหายห่อนะ มันก็ไม่ได้ไอ้มาก เห็นไหม นี่ต้นทุนไม่เท่ากัน

ถ้าต้นทุนเท่ากันนะ แต่ถ้าเกิดเป็นลูกคนแรก พ่อแม่จะห่อมาก แต่! แต่ในทางกลับกัน ถ้าเกิดเป็นลูกคนจีน พี่ใหญ่ พี่ใหญ่ต้องรับผิดชอบน้องหมด พี่ใหญ่เปรียบเหมือนพ่อแม่คนที่สอง ในประเพณีของคนจีน คนจีนถือว่าพี่ชายคนแรก ลูกคนโตจะต้องดูแลน้องๆ ทั้งหมด ลูกคนโตจะต้องรับผิดชอบชีวิตน้องๆ ทั้งหมด มันก็รับภาระมากเข้าไปอีก

คำว่าต้นทุนไม่เท่ากัน แล้วพอต้นทุนไม่เท่ากัน พวกเราต้นทุนไม่เท่ากัน หมายถึงว่าคนนี้ทำมา ทำบุญกุศลมา ต้นทุนไม่เท่ากัน มันจะย้อนกลับมาที่ความนึกคิด เรื่องจิตนิสัยความนึกคิดมุมมอง มุมมองอันหนึ่ง คนมองว่าแก้ไขได้ดีมากเลย บางคน มุมมองมันเป็นเรื่องปกติ บางคน มุมมองในแง่ลบ มุมมองอันนี้ อานาจาตนา

อย่างเช่นเทวทัตอย่างนี้ เทวทัตทำ นี่มุมมองผิด ทำมหาศาลเลย เพราะเทวทัตเกิดมา ในสถานะเดียวกับพระพุทธเจ้า เพราะสุปปพุทธะกับพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพี่น้องกัน เป็นลูกพี่ลูกน้องกัน เทวทัต พระพุทธเจ้า พระอานนท์ เกิดมาสถานะเดียวกัน คือเป็นลูกกษัตริย์เหมือนกันหมดเลย

พวกนี้ลูกกษัตริย์เท่ากันนะ แล้วพอลูกกษัตริย์ พระพุทธเจ้าออกมา พระพุทธเจ้าออกบวช พระพุทธเจ้าไปเป็นพระพุทธเจ้า พวกนั้นออกบวชตามมา พระอานนท์เป็นผู้อุปฐาก คูตี อุบาสีเป็นช่างกลบ เป็นช่างประจำตัวกษัตริย์พวกนี้ ออกบวชด้วย เกิดมาสถานะเดียวกัน

ทีนี้พอสถานะเดียวกันมาบวชแล้ว นางวิสาขา เวลาตกเย็นก็มาเยี่ยมพระไซ้ใหม่ ก็มีน้ำปานะ มีไอ้โน่นมาถวายพระอานนท์ พระอะไร เทวทัตนั่งอยู่นั่น เอ๊ะ ไม่เห็นเทวทัตเลย มันคิดน้อยเนื้อต่ำใจใจ แล้วทำอย่างไรจะให้เราสนใจเรา สนใจเราก็มีปฏิบัติ แต่ยังไม่ถึงที่สุดไซ้ใหม่ เพราะเริ่มมีฤทธิ์มีเดชแล้ว เพราะหะเหินเดินฟ้าได้ ทุกอย่างมีหมดแต่ไม่ได้แสดงออก

เพราะฉะนั้นถ้าเราจะให้คนเขาศรัทธาเรา เราต้องแสดงตรงนี้ออกไป พอแสดง ออกไปก็ไปแสดงให้คนอื่นศรัทธา อื่นศรัทธาก็เชื่อ พอเชื่อเอาอยู่แล้ว เรื่องก็ขยายไปไกล เราจะบอก เริ่มต้นมาจากตรงนี้ไง เริ่มต้นมาจากสถานะ ชาติเกิดในปัจจุบันนี้เท่ากัน แต่ เบื้องหลังไม่เหมือนกัน

เพราะเทวทัต พระพุทธเจ้าบอกว่า เทวทัตแต่เดิมเป็นชุก เป็นอะไรมา ก็ว่าเวลา เกิดเป็นพระพุทธเจ้า เขาก็สร้างกรรมของเขาตลอด การสร้างมาตลอด เห็นไหม พอมา เกิด ชาติสุดท้ายก็เป็นเทวทัต พระพุทธเจ้าก็สร้างมาเป็นพระเวสสันดร สร้างมาตลอด เหมือนกัน พอมาเกิดเป็นชาติสุดท้าย ก็มาเกิดเป็นพระพุทธเจ้า เบื้องหลังมันเป็นคู่ที่ว่า คู่ ที่ว่าส่งเสริมบารมีกัน ไม่มีมารก็ไม่มีการ ก็ส่งกันมาตลอด สุดท้ายก็มาเกิด ต้นทุนไม่ เท่ากัน

พอต้นทุนไม่เท่ากัน มุมมองไม่เหมือนกัน พอมุมมองไม่เหมือนกัน ความ พิจารณา การมองต่างๆ กัน ทีนี้พอเขามีมุมมองที่ไม่ต่างกัน ที่เขาทำคุณงามความดี ตรงนี้ มันถึงบอกว่า ตามความเป็นประชาติไปโดย ความเห็นต่างได้ แต่ความเห็นต่าง เราต้องคุย กันด้วยเหตุด้วยผล แต่เหตุผลขนาดไหน เขาจะเชื่อหรือไม่เชื่อ รอดตายได้อย่างไร รอด ตายด้วยความจริงใจของเขา

ทีนี้มันมองได้หลายแง่มุมมาก ถ้ารอดตายด้วยครูบาอาจารย์ท่านโอบอุ้มอยู่ เราก้ เห็นด้วย แต่เราไม่กล้าพูด เพราะพูดแล้วเหมือนกับ พูดแบบว่าเอาดีเข้าข้างเดียวไง เราจะ พูดแต่ความดีของพวกเขา ทีนี้ถ้าเรา ใจเราก้มีตรงนี้ด้วย แต่ทีนี้ถ้าเราพูดให้เป็นสาธารณะ เขารอดตายด้วยคุณงามความดีของเขา เขาทำดีของเขา ความดีคุ้มครองเขา เหมือนกับ ที่ว่า

“คนดีผีคุ้ม”

ทีนี้คนดีผีคุ้ม คนจะดีได้ ใครเป็นคนชักนำให้เขาเป็นคนดี แล้วครูบาอาจารย์ของ เราชักนำให้เขาเป็นคนดี ครูบาอาจารย์เรานี้เป็นหลักให้ทำ เพราะเขามีความเชื่อมั่นในครู บาอาจารย์ของเราเขาถึงทำดีของเขา นี่มันก็ย้อนกลับมาทางพระพุทธเจ้า

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

แต่สิ่งที่เขาผิดพลาดมาแล้ว เขาพูดออกอากาศตลอด ว่าอดีตเขาก็ไม่ธรรมดา ถ้าเขาเป็นคนธรรมดา อดีตเขาธรรมดา เขาจะมองสังคมออกหรือ เขาจะมองถึงสังคม มองถึงสิ่งต่างๆ เขามองได้ลึกซึ้งกว่าเรา เพราะเขาได้ผ่านประสบการณ์ของเขามาเยอะ อันนี้ในชาติปัจจุบัน

แต่พวกนี้เขาต้องมี อย่างที่ว่า ต้องมีการสร้างมา คนไม่สร้างมาเขาจะเสียสละขนาดนี้หรือ เขาเสียสละมากนะ แต่ทุกคนก็ไม่เชื่อ ใ้มนี่มันก็เหมือน มันก็กรรมอีกแหละ บางคนไม่ทำอะไรเลยนะ พุดเฉยๆ หลอกเขา เขายังเชื่อเลย ใ้มนี่มันทำทั้งชีวิตเลยนะ เอาชีวิตทิ้งมาคนยังไม่เชื่อเขาเลย นี่ก็เหมือนกับกรรมของเขาเหมือนกัน แต่ทำดีของเขา เขาก็ทำดีของเขา

โยม : หลวงพ่อครับ ....เขาบอกว่าห้อยพระดี

หลวงพ่อ : ก็ตรงนี้ไง ที่เราไม่พูดเพราะว่าเขาเป็นลูกศิษย์หลวงตา เราก็เป็นลูกศิษย์หลวงตา แล้วลูกศิษย์หลวงตามาคูยกัน มากกันเองนะ เราถึงไม่พูดไง เราไม่พูดตรงนี้เพราะเขาก็เป็นลูกศิษย์หลวงตา เราก็เป็นลูกศิษย์หลวงตา แล้วถ้าพูดไปก็เหมือนกับว่าเรา ยก ให้คะแนนพวกเรากันเอง เราถึงให้สังคมเขาพิจารณาคิดว่า

แต่เราเชื่อมั่นตรงนั้นเยอะมาก เพียงแต่ว่าเราพูดแล้วเราได้ผลประโยชน์ว่าอย่างนั้นเถอะ ถ้าเราพูดแล้วเราได้ประโยชน์ เนอะ เราถึง เราไม่พูด แต่ตรงนั้นเยอะมาก เยอะมากๆ แล้วเวลาทำ เดี่ยวจะพูดให้ฟังว่า ท่านทำให้ทุกๆ คน แต่ทำแล้วคนที่ได้ผลมาก กับทำแล้ว คนที่ทำอยู่แล้วเหมือนกับจะไม่ได้ทำอะไรเลย ทำเพื่อเป็นให้เห็นว่าความเสมอภาคเฉยๆ

เพราะคนมันมีหลายหลาก คือคนเข้ามาเพื่อประโยชน์กับสาธารณะ เพื่อประโยชน์กับประเทศชาติ กับคนเข้ามาเพื่อประโยชน์กับตัวเอง หลวงตาท่านดูออก หลวงตาท่านดูออกนะ แต่เวลาทำ ในภาพนี้ ก็ทำเหมือนกัน แต่ผลได้ไม่เหมือนกันนะ ผลที่ทำให้ได้ไม่เหมือนกัน เพราะคนๆ นั้นเห็นแก่ตัว แต่คนๆ นั้นเห็นกับผลประโยชน์สาธารณะ

ตอนเราอยู่กับท่าน สมัยนั้นยังไม่แบ่งการปกครองไง ใช้อำนาจปกครอง อธิปไตยกรรม ประชาสงเคราะห์ เมื่อก่อนเราอยู่กับท่าน แปลกมาก พวกอธิปไตยกรรมประชาสงเคราะห์ หรือใคร เวลาไปพักที่วัดป่าบ้านตาด ท่านให้ไปจัดที่นอนที่หน้ากุฏิท่านเลย ใครก็แล้วแต่ ที่ทำประโยชน์กับสาธารณะ ท่านจะส่งเสริมมาก

สมัยเราอยู่กับท่านนะ อธิปไตยกรรมประชาสงเคราะห์ มาขอท่านไปสร้างบ้านพักให้ พวกคนจนเมื่อก่อน แล้วเวลามาปรักขงาน กลางคืนนอนอยู่ที่วัดป่าบ้านตาด ท่านให้ไปนอนที่หน้ากุฏิท่านเลย มันเป็นเรื่องที่ประหลาด ทุกคนจะเข้าไปยุ่งกับท่านไม่ได้เลยนะ ท่านให้พวกนี้ไปนอนที่หน้ากุฏิท่าน ไปกางมุ้งไว้ที่หน้ากุฏิท่าน ไปนอนกับท่าน

ตั้งแต่สมัยที่ท่านยังไม่มีใครรู้จัก เราอยู่กับท่านมานะ ท่านทำอย่างนี้มาตลอด ใครทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ ใครทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ท่านจะเกื้อหนุนมาก แต่ถ้าใครเห็นแก่ตัวไปขอให้ท่านช่วย ท่านก็ทำให้ แต่จะได้ผลไม่ได้ผลนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

ฉะนั้น เรื่องนี้รู้ๆ อยู่แล้ว อันนี้ แหม ถ้าพูดอย่างนี้ เพราะชีวิตนี้เต็มมันจะแจกไป เขาจะบอกว่าพวกเรายกหางกันเอง อ้า นี่เรื่องสนธิเนอะ กลับมาเรื่องนี้แล้ว ไอนี้

ถาม : จะมีวันเปิดโลกธาตุอีกไหม?

หลวงพ่ : มันมีตลอดไป เปิดโลกธาตุ มันเปิดอยู่แล้ว เพราะพระพุทธเจ้ามาเปิดโลกธาตุก็เปิดอยู่แล้ว ครูบาอาจารย์นะ ท่านมา ท่านเปิด ด้วยฤทธิ์นะ พระพุทธเจ้ายังมีหนหนึ่ง คำว่าเปิดอยู่แล้ว คือเปิดแบบพระอรหันต์ ถ้าองค์ไหนเป็นพระอรหันต์นะ มันรู้แจ้งสามโลกธาตุหมดแล้วคือไม่มีอะไรปิดบังพระอรหันต์ได้หมดเลย

จะมีวันเปิดสามโลกธาตุอีกไหม?

มีอยู่ทุกวินาทีของพระอรหันต์ แต่ไม่มีอยู่ในความเห็นของปุถุชนเราที่ตาบอด ฉะนั้น ในเมื่อมันเปิดอยู่แล้วสำหรับพระอรหันต์ แต่พระอรหันต์ สร้างบุญกุศลมา มากน้อยแค่ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกองค์จะมีวันเปิดโลกธาตุที่ให้รัก สวรรค์ กับมนุษย์ เห็นกันโดยตาเนื้อ มองเห็นโดยชัดๆ อย่างนี้ ถ้าสร้างเป็น ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย จะมาเปิดอย่างนี้ให้ทุกคนเห็น

บุญของพระพุทธเจ้าเห็นไหม แล้วทำให้พวกที่เกิดพร้อม ที่ราชคฤห์ ที่เวลาพระพุทธเจ้าลงมาจากดาวดึงส์ ทุกคนจะเห็นด้วยกันหมดเลย หนหนึ่ง พระพุทธเจ้าทุกองค์ คำว่าพระพุทธเจ้าทุกองค์ เพราะว่าพระพุทธเจ้าสร้างบุญญาธิการมาก แต่พระอรหันต์ทุกองค์เปิดหมด แต่เปิดโดยส่วนตัวของพระอรหันต์องค์นั้น ไม่ได้เปิดให้ทุกคนได้เห็นไง เพราะบารมีไม่เท่าพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้ากับพระสาวกพระอรหันต์ สะอาดบริสุทธิ์จากใจเหมือนกันหมด แต่คำว่าสาวก สาวกะ สาวก สาวกะเหมือนลูก ลูกได้รับความเลี้ยงดูเกื้อกูลออกมาจากพ่อแม่ พ่อแม่เลี้ยงลูกมา พ่อแม่จะมีอำนาจเหนือลูกใช่ไหม ลูกจะมีกำลังเหนือเท่ากับพ่อแม่ มันเป็นไปได้ พอเราโตขึ้นมาเป็นพ่อเป็นแม่ เป็นปู่เป็นย่า พ่อแม่เราก็แก่แต่ชราภาพ ก็ต้องมีมากกว่าเรา

ทีนี้ไฮ้เรื่องทีพูดมันเป็นเรื่องของวิญญูะที่มันวนไป ที่มันแทนกันได้ แต่พระพุทธเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้ามีหนึ่งเดียว ทีนี้คำว่าเปิดโลกธาตุของพระพุทธเจ้า คือเปิดให้เห็นด้วยตาเนื้อเลย แต่ครูบาอาจารย์ของเรา อยู่ที่วาสนาใจ

อย่างเช่นหลวงตา เวลาท่านเปิดโลกธาตุของท่าน ท่านทำเพื่อสังคมโลก แล้วมีคนเห็น ลูกศิษย์หลวงตา เป็นหมอยู่ที่โรงพยาบาลพระจวบคีรีขันธ์ เราไปอยู่ที่หัวหิน เขามาหาเลย เขามาปรึกษาเลย ว่าวันเปิดโลกธาตุ เขาไปที่บ้านตาด เห็นเทวดาเต็มไปหมดเลย เห็นด้วยตาเนื้อเลย

เราบอกว่า แล้วทำไมมึงไม่บอกหลวงตา ไม่กล้า กลัวหลวงตาเ็ดด มึงไปบอกหลวงตาเลย เขาเขียนจดหมายเลย เขียนจดหมายบอกหลวงตาเลยว่าเขานี้ บอกมึงเขียนไปบอกหลวงตา เขาก็เขียนไปรายงานหลวงตาเลยว่าวันเปิดโลกธาตุ เขาเห็นเทวดา บนหลังศาลาใหญ่ ศาลานี้เต็มไปหมดเลย เทวดาเต็มไปหมดเลย ด้วยตาเนื้อเขาเลย

เขาเขียนไปบอกหลวงตา หลวงตาดอบกลับมา เขาว่าอย่างนั้น เขาเอามาให้เราดูเลย “คนตาดี” คือมันเปิดอยู่แล้วสำหรับพระอรหันต์ แต่นี้ ผู้ที่เห็นด้วย ถ้าเป็นพระพุทธเจ้านะ พวกเราเห็นด้วยตาเนื้อเลย เห็นแบบวิทยาศาสตร์ ตาเนื้อ เห็นโดยเสมอภาคเลย

แต่ที่พระอรหันต์ บารมีของพระอรหันต์ใช้ใหม่ เห็นด้วยตาเนื้อเหมือนกัน เขาบอกเห็นทีแรกๆ เขาบอกซ็อกเหมือนกัน ซ็อกเลขนะ ที่บ้านตาด เปิดโลกธาตุนี้ เขาเห็นชัดๆ เลย เห็นแล้วนึกว่าตาฟาง ขยี้ใหญ่เลย ก็เห็นอยู่อย่างนั้น แล้วไม่กล้าบอกใคร ไม่กล้าบอกแม้แต่หลวงตา

แล้วมาถามเรา เราบอกว่าจืดขึ้นไปเลย ขึ้นไปเลย เพราะเราเอง เราก็แบบว่าอย่างไรนะ เราเองเพราะเราอยู่กับครูบาอาจารย์มา พ่อแม่ทุกคนน่าจะอยากให้ลูกเป็นคนดี อยากให้ลูกประสบความสำเร็จ แล้วหลวงตาท่านทำอะไรแล้ว ท่านก็อยากจะให้คนทำอะไรเพื่อประโยชน์บ้าง

นี่พอมักเห็นอย่างนั้นปั๊บ มันก็แบบว่าเหมือนกับอุ่งใจ เชิดชู อุบอุ่ง ทำนองนั้นนะ พอเราบอกปั๊บ เขียนจดหมายขึ้นไปเลย หลวงตาก็ตอบกลับมาเลย “คนตาดิ”

ไอ้พวกนี้คนตาบอด คำว่าเปิดโลกธาตุ มันเปิดอยู่แล้วสำหรับพระอรหันต์ ไม่ต้องว่า วันที่เปิดโลกธาตุจะมีอีกไหม มันไม่เปิดสามโลกธาตุเป็นพระอรหันต์ไม่ได้ ว่าอย่างนั้นเลย เพราะพระอรหันต์มันเปิดสามโลกธาตุหมด เพราะจิตมันเวียนตายเวียนเกิดใน กามภพ รูปภพ อรูปภพ กามภพ รูปภพ มันก็เหมือนกับทวีปคนละทวีป

ถ้าเราอยู่ทวีปเอเชีย เราไม่เคยไปยุโรป เราไม่เคยไปออสเตรเลีย คนละทวีป เราจะสงสัยตรงนั้นไหม ถ้ายังสงสัยอยู่ เรายังมีสงสัยอยู่ เราจะเข้าใจเรื่องโลกนี้จบได้ไหม ไม่ได้ เราต้องเคลียร์พื้นที่ทั้งหมด จิตก็เหมือนกัน เป็นพระอนาคา กามภพไม่เกิด คือไม่เกิดในกามภพคือไม่เกิดอย่างไร แล้วสิ้นจากพระอนาคาไป ไม่เกิดในวิภูฏะเลย วิภูฏะเป็นอย่างไร มันรู้มันเห็นหมด

ถ้าไม่รู้ไม่เห็นหมด เป็นพระอรหันต์ไม่ได้ ฉะนั้นมันเปิดอยู่แล้ว สำหรับพระอรหันต์ เต็ดขาดเลย เพียงแต่ว่าพอมาท่า พระพุทธเจ้ามีในพระไตรปิฎก แล้วเวลาเราศึกษาพระไตรปิฎกกัน เราศึกษาแล้ว เราก็จะว่า มันจะจริงไปได้อย่างไรๆ

เหมือนกรณีสนธิ เรื่องบุญกุศลนี้ละ มันมีอะไรอีกลึกลับมหัศจรรย์มหาศาล มีอีกมากนะที่วิทยาศาสตร์พิสูจน์ไม่ได้ วิทยาศาสตร์พิสูจน์เรื่องบุญกุศลอย่างนี้ไม่ได้ ไม่ได้หรอก นี่เราก็คิดกันไปอย่างนั้น

ดูอย่างจักรพรรดิ ขุนพลแก้ว ขุนคลังแก้ว ขุนนางแก้ว มันเป็นอย่างนั้นได้อย่างไร ในพระไตรปิฎกมันพิสูจน์เลยนะ ขุนคลังแก้ว จักรพรรดิทดสอบ ให้ไปกับขุนคลังสองคน นั่งเรือไป ไปกลางแม่น้ำ เอาทองๆ ขุนคลังแก้ว มามือเปล่าๆ จะเอาทองที่ไหนให้ กษัตริย์ เอามือลงน้ำเลย เอาทอง ยกจากน้ำมา ทอง

ถ้าจักรพรรดิจะมีอย่างนี้ มีขุนคลังแก้ว แล้วจักรพรรดิ จักรมันจะหมุนในจักรพรรดินี้ แต่แล้วพอจักรมันเริ่มไม่หมุน จักรมันก็ต้องออกบวช ถ้าจักรพรรดิไม่ออกบวชนะ ทุกอย่างจะสูญไปเลย แล้วคิคุชิมันจะมาได้อย่างไร เหมือนเหมืองแร่เราขุดไปเราอยากได้ทองคำ

เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะบอกเลย ท่านรุดงค์ไปที่ปราจีนฯ ไปกับหลวงปู่ลี(ท่านพ่อลี วัดอโศการาม) ไปกับหลวงปู่ลี แล้วท่านนั่งสมาธิไป ในพื้นดินท่านบอกเลยนะ มันเป็นเหมือนภูเขาเลยนะ ไม่ใช่ทองน้อยๆ ทองนี้เหมือนภูเขาเลย อยู่ในดิน แล้วพอท่านนั่งไปแล้วมันเห็น พอมันเห็นปั๊บ แล้วพอเห็น มันก็รู้แล้วใช่ไหม แล้วคนอื่นแบบว่า ถ้าบอกไป คนที่ไม่มีวาสนาใจ ที่บอกว่าเรื่องของบุญนะ บอกว่าจะให้คนแบบที่มันมีทองคำ

คิดดูสิว่าทองคำเป็นภูเขาๆ อยู่ในดินนี้ เราจะขุดเอาไหม แล้วจะขุดเอา ถ้าคนมีบุญ คนนั้นจะได้สิทธิ์ตรงนี้ แล้วตรงนั้นคนมันไม่มีบุญไง ไม่มีบุญนี้มันเลื่อนหนี ทองคำในภูเขาในดิน เป็นเหมือนภูเขาเลย มันเลื่อนหนี หลวงปู่เจี๊ยะบอกเอง แล้วหลวงปู่เจี๊ยะท่านอยู่ในป่า พอทองคำในดินมันเลื่อน ลองคิดดูสิว่า แผ่นดิน แล้วมันมีวัตถุอันใหญ่ อย่างนั้นมันเลื่อนในดิน แล้วมันจะเกิดอะไรขึ้น

หูตึงหรือยัง หลวงปู่เจี๊ยะบอกนะ ป่าไม้มันมันลั่น เพาะๆ ลั่นไปหมดเลย ป่าไม้มันลั่นไปหมดเลยนะ ทองคำในดินนะ ทองคำภูเขาทองคำมันเคลื่อนหนี เพราะมันไม่ใช่บุญของผู้ที่จะไปแสวงหาอยู่ มันเคลื่อนหนี แล้วหลวงปู่เจี๊ยะ ท่านเห็นของท่านนะ เสียคยาว่าหลวงปู่เจี๊ยะเสียไปแล้ว ถ้าหลวงปู่เจี๊ยะไม่เสียไปแล้วนะ ไปถามสิว่าพูดจริงไหม ว่าหลวงปู่เจี๊ยะพูดจริงหรือเปล่า

นี่หลวงปู่เจี๊ยะเล่าให้ฟังเอง มันเคลื่อนหนี พอมันเคลื่อนหนี เสียงมันดังใช่ไหม เสียงป่าไม้มันลั่นหมด พอมันลั่นหมดปั๊บ หลวงปู่เจี๊ยะก็ไปถามหลวงปู่ลี ว่านี่มันคือ

อะไร หลวงปู่ลี้ว่านี่มันไม่ใช่บุญของเขา นี่ไง บุญกรรมที่ว่ามัน ว่างสนธิมันรอดได้เพราะอะไร

หลวงปู่ลี้บอกว่า มันไม่ใช่ของของเขา มันเคลื่อนหนี มันไม่ได้ เราเอามาไม่ได้ ถ้าเป็นของของเรานี้ละ เราทำอะไรเราก็ได้ ทั่วๆ ที่มันมีอยู่นะ มันเคลื่อนหนีไปๆ แต่พวกเราไปหาเหมืองแร่ทองคำกันนะ ก็จะไปทำเหมืองแร่อยู่ในแอฟริกา

เรื่องอย่างนี้วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้ใหม่ ทั่วๆ ที่เป็นแร่ธาตุนะ นี่แร่ธาตุนะ แล้วถ้าเป็นจิตนะ ธาตุรู้ ธาตุนามธรรม ลึกลับมหัศจรรย์กว่าเยอะเลย ลึกลับมหัศจรรย์กว่าไอ้แร่ธาตุที่มันเคลื่อนที่นี่อีก โอ๊ย หลวงปู่เจี๊ยะเวลาเล่าเรื่องนี้ เล่าเยอะ แต่มันต้องอารมณ์ดีๆ เวลาอารมณ์ดีๆ อยู่ด้วยกัน เดี่ยวออกแล้ว ท่านไปเที่ยวมา ที่ไหนๆ ท่านบอก

อันนั้นเห็นใหม่ บุญใจ แล้วทีนี้เราเข้าใจอยู่ว่าสนธิรอดตายเพราะอะไร ว่าสนธิรอดตายเพราะอะไรบ้าง ว่ารอดตายเพราะว่าเครื่องรางของขลัง เดี่ยวโยมก็จะวิ่งไปหากัน วิ่งไปหากันอะไรกัน แต่นะ เราเคารพบูชาครูบาอาจารย์เราได้ ไปคุณนี่ ฟังให้คินะ หนังสือกำลังภายในมันเลยบอกเลยว่ากระป๋องอยู่ที่ใจ ถ้าครูบาอาจารย์ของเรา พระของเราอยู่ที่ใจ มันคุ้มครองเราได้

เราเคารพครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเรา เราเข้าใจว่าท่านบริสุทธิ์ผุดผ่อง เราเอามาไว้ในใจเราได้ เราเอาครูบาอาจารย์ของเราไว้ในหัวใจเราเลย แล้วเราจะทำดีทำชั่ว มันจะเตือนใจเราตลอดเวลา

เอาครูบาอาจารย์เรามาสถิตไว้กลางหัวใจเราเลย อันนี้สำคัญ แล้วจะเตือนเราตลอดเวลา แต่ครูบาอาจารย์เรา เราเคารพมาก แล้วถ้าใครจะมีอะไร เป็นรูปเคารพไว้บูชา ก็ตามโลก ตามสบาย ใครมีก็ได้ ไม่ใช่ว่าใครมีไม่ได้ มีก็ได้ ใครมีก็เป็นสิ่งดี สิ่งที่ดีนะ

เอาอันนี้ก่อน

ถาม : ๑. มีวิธีการอย่างไร ให้สติทันจิตได้ง่าย ปกติที่เคยนั่งสมาธิ จิตก็จะเป็นสมาธิได้ยาก เวลาเกิดสมาธิก็จะสั้นมาก มีสมาธิไม่กี่วินาทีก็หลุดแล้วละ พอวิปัสสนาสติ ยิ่งไม่ค่อยทันจิตเลย

หลวงพ่ : เริ่มต้น เรานะพอเข้าใจเรื่องธรรมะ เห็นไหม เราเข้าใจเรื่องธรรมะ เราก็อยากปฏิบัติ เราก็อยากจะได้ผล เวลาอยากจะได้ผล ได้ผลนี่คือความอยาก ความอยาก ความต้องการ ความปรารถนา ไม่ผิดนะ ถ้าความอยากนี่ผิดพระพุทธเจ้าเราเกิดมาไม่ได้หรือ

เพราะพระพุทธเจ้าเรานี้ เกิดมาด้วยความอยากเป็นพระพุทธเจ้า ถ้าพระพุทธเจ้าไม่อยากเป็นพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าไม่อธิษฐานเป็นพระโพธิสัตว์ พระพุทธเจ้าไม่ได้ชวนขวายนสร้างบุญญาธิการมา จะเกิดมาเป็นพระพุทธเจ้าได้อย่างไร พระพุทธเจ้าเกิดมาด้วยความอยากนะ แต่อยากแล้วเป็นพระพุทธเจ้า ไม่ได้เป็นหรือ

พออยากแล้วนะ เห็นไหม พระโพธิสัตว์ ต้องสร้างบุญญาธิการ สร้าง เห็นไหม รื้อสัตว์ขนสัตว์ เป็นผู้นำสังคม แจกจ่าย เพื่อสร้างสถานะ สร้างบารมีขึ้นมา พอสร้างบารมีมา เขาเรียกว่าอธิษฐานบารมี บารมี ๑๐ ทศของพระพุทธเจ้า จะเป็นพระพุทธเจ้า ต้องครบ ๑๐ ทศ ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมะบารมี ชั้นดีบารมี อธิษฐานบารมี

“อธิษฐานบารมีคือเป้าหมาย คือเราตั้งเป้า”

ที่นี้การตั้งเป้ามันผิดไหม ไม่ผิด เราพูดบ่อยมากนะ ว่าเราตั้งเป้า อยากไปนิพพาน อยากทำคุณงามความดี เขาบอกคำกำไรเกินควร ผิดๆ ไม่ผิด

“ถ้าเราไม่ตั้งเป้า เราจะเข้าสู่เป้าหมายได้อย่างไร”

ฉะนั้นพระพุทธเจ้ายังตั้งเป้าเลยว่าอยากเป็นพระพุทธเจ้า แล้วได้สร้างสมมาเป็นพระพุทธเจ้า มันผิดตรงไหน แล้วเราอยากพ้นทุกข์ อยากไปนิพพาน มันจะผิดไปตรงไหน มันไม่ผิดหรือ

แต่ว่ามันผิด ผิดตรงไหน ผิดเวลาปฏิบัติไง ผิดเวลาปฏิบัติ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะปฏิบัตินี้ เหมือนทานข้าว เหมือนกินข้าว กินข้าวเรากินคำแรก กินคำแรกก็อึดเลย มันเป็นไปได้ไม่ได้ กินคำที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ แล้วแต่คนกินมากกินน้อย คนกินน้อย ๕ คำ ๑๐ คำก็อึด คนกินมากก็ ๑๐ คำ ๒๐ คำถึงจะอึด

ที่นี่พอปฏิบัติ พอเริ่มต้นปฏิบัติก็อยากแล้ว อยากให้เป็นสมาธิ อยากให้เป็นวิปัสสนา มันผิดตรงนี้ไง ผิดพอเริ่มต้นปฏิบัติ มันก็อยากให้เป็น อยากให้ได้ มันยังไม่ได้ พอมันไม่ได้ หน้าที่เราก็คงตั้งใจทำไง เราก็คงตั้งใจของเรา

๑. ตั้งใจของเรา

๒. ทำความเข้าใจกับมัน

ถ้าเราทำความเข้าใจ เหมือนเราเป็นผู้ใหญ่ ถ้าเราเป็นผู้ใหญ่แล้วใช้ไหม เราเข้าใจเปรียบบ่อยมาก เหมือนรถนี้ พอเราใช้รถ แล้วรถน้ำมันหมด ถ้าเราเป็นคนขับรถ เราเข้าใจ เราก็คงพยายามจะหาน้ำมันมาเติมรถก็ไปได้ แต่เราไปกับเด็กน้อย เด็กน้อยพอรถน้ำมันหมด มันไม่ยอมรับ มันจะเอารถให้คิดเครื่องได้ มันจะร้องไห้ของมัน มันจะไม่รับเหตุผล

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะรับเหตุผลนะ ว่าการปฏิบัติมันไม่ใช่ของง่าย การปฏิบัติ เพราะการปฏิบัติมันเหมือนกับเราหาเงินหาทอง เงินทองเราหา หาไม่ใช่ของง่าย แต่เงินมากเงินน้อยมันก็ต้องลงทุนลงแรงต่างกัน

ที่นี่ ถ้าเราทำ เราจะฝึกสติ เห็นไหม เราจะฝึกสติ เราจะทำสมาธิ

ฝึกสติสมาธิมันคืออะไร?

นี่เราไปคิดว่ากำหนดพุทโธๆ แล้วมันต้องเป็นสมาธิเลย มันเป็นสมาธิโดยข้อเท็จจริงเลย แต่ในเมื่อเรายังกำหนดพุทโธ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราต้องเข้าใจว่า! เข้าใจว่า! ๗ เห็นไหม เข้าใจว่า! ต้องอย่าเลย เข้าใจว่า! เข้าใจว่าเราเกิดมาจากกิเลส พวกเรานะมีกิเลสเป็นพื้นฐาน กิเลสในพื้นฐานของใจเรานี้มันจะต่อต้าน

คุณมันคิดฟุ้งซ่าน มันคิดอยากได้ มันคิดอยากใหญ่ มันคิดไป มันเป็นกิเลสคิดแล้วพอเราตั้งสติ เรากำหนดพุทโธ นี่มันมาจากไหน เราเกิดมาอายุเท่าไร ตั้งแต่เกิดมาจนปานนี้ แล้วเกิดมาตั้งกี่ภพกี่ชาติ เราอยู่กับกิเลสมันจนคุ้นเคย แล้วพอมันนึกพุทโธๆ มันเพ็งนึกเดี๋ยวนี้เอง เพ็งปฏิบัติเดี๋ยวนี้เอง

แล้วไอ้ที่คุ้นชินกับกิเลสมา ตั้งแต่ไม่มีต้นไม่มีปลาย กิเลสมันถึงสนิทกับใจเรามากกว่าพุทโธไง คุ้นเคยกับกิเลส นอนจมอยู่กับกิเลสตลอดเวลาเลย แล้วพอจะเอาพุทโธมา พุทโธจะไปสู้กับมัน มันก็ต้องตั้งใจ

พอเราทำความเข้าใจว่าจิตเราเป็นอย่างไร กิเลสมันเป็นอย่างไร กิเลสมันเป็นอนุสัย มันนอนเนื่องมากับใจ กิเลสกับใจเป็นเนื้อเดียวกัน มันเกิดตายมากันตลอดธรรมะๆ เห็นไหม ธรรมะ เราเพิ่งศรัทธา เราเพิ่งชวนขวยคั่นคว้า พอเราชวนขวยคั่นคว้า เราพยายามสร้างขึ้นมากัน มันจะยากมันจะง่าย มันก็ต้อง..

ธรรมะ จะบอกไม่มีเลยก็ไม่ได้นะ เวลาธรรมะ เวลาครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติแล้ว ท่านจะบอกเลยว่าธรรมะ สิ่งที่จะสัมผัสกับธรรมะได้ก็คือความรู้สึก คือใจเท่านั้น อย่างอื่นไม่มี อย่างพระไตรปิฎกนี่เป็นกระดาษ กระดาษพิมพ์ตัวอักษรนะ พระไตรปิฎกไม่มีชีวิต พระไตรปิฎกไม่มีความรู้สึก

ความรู้สึกของธรรมะคือความรู้สึกจากใจของเราละ เราไปอ่านพระไตรปิฎกขึ้นมา เรารู้ดีรู้ชั่ว รู้ถูกรู้ผิด ในหนังสือ หนังสือรู้อะไร หนังสือมันมีชีวิตไหม หนังสือมันรู้อะไรด้วยกับเรา เราไปอ่านมาต่างหากใช่ไหม เราถึงรู้ เราจะบอกว่า ใจ ความรู้สึกของเราสัมผัสธรรม สัมผัสกับสมาธิสัมผัสกับสติ สัมผัสกับพุทโธ สัมผัสกับทุกอย่างเลย

ทีนี้สิ่งที่สัมผัส หมายถึงว่าสิ่งนี้มันถึงเป็นธรรม ธรรมหมายถึงว่าจิตที่มันมีอยู่ สิ่งที่มีโอกาสได้สัมผัสธรรม สิ่งที่มีโอกาสที่จะสัมผัส ที่มันรับรู้ได้ มันมีอยู่ นี่คือตัวธรรม ถ้าตัวนี้ไม่มี เวลานิพพานแล้วไปไหน เวลาเราสร้างขึ้นมากัน เราทำลายกิเลสหมดแล้ว เราฆ่ากิเลสหมดเลย

อย่างว่าพระอรหันต์ โลกธาตุเปิดตลอดเวลา แล้วเอาอะไรเปิด เอาอะไรรับรู้ล่ะ ก็ตัวจิตตัวนั้นไง ตัวจิตตัวนั้นรับรู้ แต่ในปัจจุบันนี้ กิเลสครอบงำมันอยู่ ที่เราพูดมานี้ เราให้ทำความเข้าใจว่า แต่เดิมจิตเรานี้มันไปดีก็ได้ชั่วก็ได้ มันเป็นสมบัติกกลาง แล้วมันคุ้นเคย คุ้นชินกับกิเลสมากกว่า

แล้วปัจจุบันนี้ เราพยายามจะเอาธรรมะเข้าไป มันจะยากมันจะง่าย มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นปัจจุบัน ปัจจุบันเพราะว่ามันเป็นมาอย่างนี้ แต่มันมาที่พื้นฐาน

พื้นฐานที่ว่า ทำไมพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เป็นเพื่อนกันมาทุกภพทุกชาติ สร้างบารมีมาปรารถนามาเป็นอัครสาวก เพราะมันเป็น สติธิ มันเป็นสติธิที่จะอยู่ซ้ายและขวาสององค์ใจ เป็นเพื่อนกันมาทุกชาติเลย พระโมคคัลลานะพระสารีบุตร

เราจะบอกว่า เวลามาปฏิบัติใจ ทำไมพระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ไปก่อน ละ พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตรไปฟังพระอัสสชิมา ไปบอกพระโมคคัลลานะ ก็เป็น พระโศคกันมาด้วยกัน ก็ลาสัญญาชัยมาอยู่กับพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนพระโมคคัลลานะ ๗ วันเป็นพระอรหันต์ เพราะพระสารีบุตรยังไม่ได้เป็น พระสารีบุตรยังไม่ได้เป็นนะ พระสารีบุตรมีปัญหามาก รับรู้อะไรมันยังใคร่ครวญอยู่

เราจะบอกว่า ขนาดที่ว่าตั้งอธิษฐานมาด้วยกัน สร้างบารมีมาด้วยกัน เวลาปฏิบัติแล้วยังได้ไม่เท่ากันเลย องค์หนึ่งไปทางหนึ่ง อีกองค์ไปทางหนึ่ง พระโมคคัลลานะไปทางฤทธิ์ พระสารีบุตรไปทางปัญญา เห็นไหม จิตแต่ละดวงมันไม่เหมือนกัน แล้วจิตของเรา เราสร้างมาแล้ว ถ้ามันมีเหตุอะไร

เราจะพูดอย่างนี้เลยนะ เราทุกคนเป็นญาติกันโดยธรรม ทุกคนมีสติเสมอกันกัน ทุกคนมีจิตเหมือนกัน แล้วทุกคนจะทุกข์จะยากก็เพราะทุกคนสร้างกิเลสมา ต่างคนต่างสร้างมาไง คือ เป็นสิ่งที่เราสร้างมาเอง นี่คือมรดกที่เราสร้างมา ไม่ได้มรดกจากพ่อแม่ด้วย มรดกจากเราสร้างมา อย่างชาติปัจจุบันนี้เราเป็นคนอย่างไร เราทำอย่างไร นิสัยใจของมันจะตกผลึกลงมา พันธุกรรมทางจิต มันจะตกผลึกลงมาที่ใจ

พันธุกรรม ความชอบ ความไม่ชอบ ความจรตนิสัย มันตกผลึก ตกผลึก ตกผลึกมาในแต่ละภพแต่ละชาติ แล้วมันมาเป็นเราในปัจจุบันนี้ สิ่งนี้ใครสร้างมา แล้วจะไปน้อยใจกับใคร นี่ไง กัมมพันธุ กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ใจ กัมมปฏิสร โณ กรรมเป็นเผ่าพันธุ์

“กรรมเป็นเครื่องให้เราเกิดในปัจจุบันนี้”

ใครเป็นคนทำมา เราทำเอง พอทำเองแล้ว เราจะมาปฏิบัติ เราจะบอกว่าเวลาคนที่ปฏิบัตินะ เขาปฏิบัติไป บางคนปฏิบัติง่ายรู้ง่าย มันจะสั้นมันจะยาว เราขยันหมั่นเพียรแล้วพูดไว้ตรงนี้เลย ให้เชื่อมั่นกับการปฏิบัติที่เราทำมานี้ถูกต้อง สิ่งนี้ ถ้าเราเห็นไหม

มีวิธีการอย่างไรบ้างที่ช่วยให้สติทันจิตได้ง่าย?

ปกติจิตนี้นิ่งสมาธิจิตก็จะเป็นสมาธิได้ยาก เวลาเกิดสมาธิมา สมาธิก็สั้นมาก มีสมาธิไม่กี่วินาทีก็หลุดแล้วละ พอวิปัสสนา สติก็ยังไม่รู้จักทันจิตเท่าไรเลย เห็นไหม ถ้าคนมีความคิดอย่างนี้ มันอยู่กับจิตตลอดเวลา อยู่กับจิตตลอดเวลา อยู่กับความคิดตลอดเวลา เพราะความคิดกับจิตมันคนละอัน แต่จิตไม่ใช่ความคิด ความคิดไม่ใช่จิต แต่จิตมันคิดบ่อย พอคิดบ่อยมันก็มีความน้อยใจ มีความครุ่นคิดหาทางออก พอไปเจอคนเสนอทางออกใจ มีทางลัดสั้น มีทางสะดวก มีทางง่าย ไปทันทีเลยใจ

เราถึงจะบอกว่า มันจะเกิดสิ่งใดขึ้นก็แล้วแต่ เราต้องมั่นคง อย่าไปเชื่อใครง่ายๆ ไอ้ที่ว่าสั้นๆ ไอ้ที่ว่าง่ายๆ เหมือนเรากันนี้ พวกเราเป็นผู้ใหญ่กันมา เราทำมาหากินกันมา มีคนมาเสนอเราบอกว่า ไม่ต้องทำกินเลย เอาอะไรไปขายแล้วได้ง่ายๆ มันก็แชร์ลูกโซ่ไง มันจะหลอกให้พวกเราเอาเงินไปให้มัน ใจ อย่าเชื่อ! กาลามสูตร

พระพุทธเจ้าบอก “ไม่ให้เชื่อแม้แต่พระพุทธเจ้าพูด ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์คนนั้นพูด”

ไอ้ที่ว่า คำว่าสะดวกเพราะมันสั้น อย่าไปเชื่อมัน เพราะถ้าเรา พวกเราทำมาหากินกันมา เราทำมาจะสะดวกสบาย จะทำมาง่ายๆ ไหม เราลงทุนลงแรงมาขนาดไหน ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาจนท่านสิ้นกิเลส มีองค์ไหนบ้างที่บอกว่าไม่เอาตายเข้าแลกมา มีองค์ไหนบ้างที่บอกว่าธรรมะไม่อยู่ฟากตาย มีองค์ไหนบ้าง ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมะจริงๆ ครูบาอาจารย์ทุกองค์เลยบอกว่า

“ไอ้โฮ สู้กับกิเลสนี้ทุ่มทั้งตัว”

ทุ่มทั้งตัว ไม่เห็นคนไหนบอกว่าง่ายๆ เลย ทีนี้พอเป็นฝ่ายมหายาน มหายานบอกว่าไปทางลัดทางสั้น เขาเองก็ไม่ง่าย เพราะในมหายานนะ พวกเขานั้นนะ เขาทุ่มทั้งชีวิตทั้งนั้น เขาปฏิบัติกันนะ เขานั่งทีหนึ่ง ๑๐ วัน ๘ วัน เขานั่งกัน เขาต่อสู้กันรุนแรงมาก แต่คำพูดเขาพูดอย่างนั้นเอง บอกลัดสั้น ไม่ให้คิด เป็นคำสอน แต่วิธีการ เขาไม่ทำอย่างนั้นหรอก เขาทำจริงๆ นะ

เขาทำมากกว่าเราด้วย ไอ้ที่ว่าลัดสั้น ลัดสั้น ก็ไปอ่านสิ ในมหายาน ในพวกเซน ไปอ่านคฤติ เขาทำสั้นๆ ไหม มันมีอยู่ เราจำแม่นอยู่อันหนึ่งของญี่ปุ่น มันเป็นหมอรักษาคนไข้ แล้วก็ไปหาอาจารย์เซน อาจารย์เซนก็ถาม ตบมือข้างเดียวเสียงอะไร ตบมือข้างเดียวเสียงอะไร เขาเป็นหมอไข้ไหม เขารักษาคนไข้ไปด้วย

พอได้ยินเสียงน้ำตก น้ำตกมันดัง ชู่ๆ มันตกมานะ นั่นเสียงน้ำตก พอจิตมันกำลังครุ่นคิดอยู่ไข้ไหม พอเสียงน้ำตก ตบมือข้างเดียวคือเสียงน้ำตก มันอุปาทานคิดถึงเปรียบเทียบ มันก็ไปบอกอาจารย์เลย ตบมือข้างเดียวเสียงน้ำตกครับ ไม่ใช่ ก็กลับไปคิดอีก คิดอยู่อย่างนี้ ๑๗ ปี คิดหาคำตอบว่า ตบมือข้างเดียวมันมีเสียงอะไร ตบมือข้างเดียวมีเสียงอะไร

สุดท้ายแล้วนะ พอถึง มันครุ่นคิดอยู่ ครุ่นคิดอยู่ ก็เหมือนกับเรากำหนดพุทโธ เราตั้งใจ แล้วครุ่นคิดหาทางออก พอสุดท้ายแล้ว เขาไปถามอาจารย์เขา พอจิตเขาเป็นสมาธิแล้วนะ เขาไปถามอาจารย์เขาว่า ตบมือข้างเดียวเสียงอะไร เสียงอะไรเขาหาไม่ได้ อาจารย์บอกว่า โทษนะ นี่เรื่องจริง เราอ่านมา อาจารย์เขาบอกว่า ตบมือข้างเดียวไม่มีเสียงหรอก ไม่มี ภูหลอกให้มึงคิดไป ภูหลอกให้มึงหาคำตอบ

ภูหลอกให้มึงหาคำตอบ เพื่อจะให้จิตมึงหาคำตอบ จิตมึงจะได้ไม่ฟุ้งซ่าน ให้อยู่กับที่ไป อาจารย์ก็บอก เขาถามลูกศิษย์ไป ว่าตบมือข้างเดียวเสียงอะไร อ้าว ตบมือข้างเดียวเสียงอะไร เอ๊ะ ก็คิดเอาสิ ๑๗ ปี ลัดสั้นหรือ สั้นไหม แต่มันบอกลัดสั้น ทางลัดสะดวก

เซนเขาไม่ลัด เขาทำจริงๆ นะ แต่คำสอนเขาสอนอย่างนั้น มันเป็นโวหาร แต่เราไปเอาโวหาร เหมือนอย่างพวกผู้ใหญ่เขาบอกไป ไอ้พวกไปเรียนเมืองนอกมา ไปจำแต่ไอ้สวะเขามา ไอ้ที่ว่าฝรั่งไม่เอา มันทิ้งแล้วไปจำมาง่ายๆ แต่ทางวิชาการแม้ไม่เอามา

นี่ก็เหมือนกัน ไปมหายาน เขาสอนกันนะ ก็เพื่อความหลุดพ้นนะ ไม่ได้ทำกับแบบเขาหรอก ไปเอาลัดสั้นมา ไปเอาสว่างโพลงมา แล้วมึงโพลงไหมล่ะ ไปเอาแต่สวะเขามา แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ไม่เอามา สิ่งที่เขาขยันหมั่นเพียรไม่เอามา

นี่พูดอย่างนี้ไปแล้ว นี่พูดไปเพื่อให้มันคง เพราะคำพูดนี้มันเหมือนกับเราทุกชั้นนะ แล้วพอใครจะมาจูงไปทางไหนก็จะไป แต่ขณะที่มัน ฝึกสตินี้ เวลาถูกศิษย์มาหา เขาบอก เขาทำสมาธิมาก เขาอยากได้สติมาก เรียบอกเวลาโยมอยากได้ อยากได้แต่สมาธิ เวลา พระพุทธเจ้าสอนนะ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เราต้องย้อนกลับมาสิว่า ทำไมเราตั้งสติ แล้วสติเรารู้ สติเรารู้แล้วทำไมถึงไม่ได้ ใจใหม่

พออย่างนั้นย้อนกลับมาหลวงปู่มัน ย้อนกลับมาครูบาอาจารย์เรา ธาตุขันธ์ทับจิต ธาตุขันธ์ ขันธ์คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ รูป เห็นใหม่ ความนึกคิด รูปเวทนา เวทนานะ ความพอใจไม่พอใจ สัญญาคือข้อมูลของเรา สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง วิญญาณ ความคิด ความอะไรเรานี้มันธาตุขันธ์ทับจิต อยากได้สมาธิ อยากได้ มันก็เป็นอารมณ์ความรู้สึก พอคิดขึ้นมาแล้วมันก็ไปกดดวงจิต

เวลากินข้าว ธาตุ ๔ กินอยู่สุขสบาย ทำสบาย พอกินเสร็จแล้วก็นั่งสมาธิ พุทโธๆ แล้วก็นั่งหลับใจ ธาตุขันธ์ทับจิต ถ้าจะให้ธาตุขันธ์นี้เบา เพื่อไม่ให้ธาตุขันธ์ทับจิต เพื่อให้จิต เวลาออกฝึกปฏิบัติแล้วจิตจะได้มีหลักมีเกณฑ์ จิตจะได้มีโอกาสไปประพฤติกปฏิบัติ ถึงอดนอนผ่อนอาหารกัน

เขาอดนอนผ่อนอาหาร ก็เพื่อจะให้ธาตุขันธ์มันเบา ธาตุขันธ์นี้กินเต็มท้องเลย แล้วก็พุทโธๆ แล้วก็นั่งสัพหงกแบบสับนกเลย แล้วก็บอกว่าจะเอาสมาธิ จะเอาสมาธิ แต่ไม่ได้ย้อนไปที่เหตุเลย เราสอนอย่างนี้ไปเยอะ แล้วคนไปทำตาม เราถามเขาว่าทำไม พระพุทธเจ้าให้ถือศีล ๘ ศีล ๘ ไม่กินข้าวเย็น ถ้าข้าวเย็นตอนเย็น ไม่มีอาหารในกระเพาะ

อาหารในกระเพาะ ทางกายแพทย์ มันจะย่อยอาหารอยู่ใน ๖ ชั่วโมง คิดดู เรากิน สักท่มสองท่ม แล้วก็นั่งพุทโธๆ ให้อุกระเพาะมันก็ย่อยอาหารนะ ให้อุกระเพาะพุทโธๆ แล้วก็นั่ง สัพหงก ถ้าจะให้มันสติ ถ้าจะให้มันมีสมาธิ เรา อาหารนี้ ถ้าเรากินอาหารเบาๆ อย่างพวก สลัด อย่างพวกผัก เห็นใหม่ พวกผัก พวกเนื้อสัตว์ พวกข้าว ให้พลังงานต่างๆ กัน

ถ้าเรากินเพื่อดำรงชีวิตของเรา กินเพื่อให้กระเพาะมันมีอาหารได้ย่อย เราไม่ต้อง ถือศีล โดยศีล ๘ ไม่กินอะไรเลย จะกินอะไรนะให้สังเกต เรานี้อยู่กับ.. ธรรมเนียมนี้ทุกคนมองข้าม ตักอาหารใส่บาตร ใส่บาตร อาหารมานะ มันอยากตักทั้งนั้น พอตักขึ้นมาใส่บาตรแล้ว อะไรก็อยากตักๆ พอตักใส่บาตร แล้วพอจะฉัน ฉันไม่หมด

ไอ้อยากเมื่อก็หายไปไหนไม่รู้ ไอ้อยากจะตักจะกิน พอกินเข้าจริงๆ กินไม่หมด กินไม่ได้ มันล้นคอกอยู่นั่นนะ มันตักด้วยความอยาก

๑. ตักด้วยความอยาก

๒. ตักแล้ว ถ้ามีสติบ้าง ได้พิจารณา

พระนะ ถ้าตักอาหารใส่บาตรแล้วไม่ได้ปฏิบัติสังขาโย ฉันทโดยไม่ได้พิจารณา เป็นอาบัติทุกกฏ เป็นอาบัติทันทีเลย ก็เพื่อจะ เห็นใหม่ หลวงตาท่านพูดประจำ ไปฟังในเทป สิ อาหารมันทับพระวัดป่าบ้านตาดตายหมดแล้ว อาหารการกินมันทับพระวัดป่าบ้านตาดตายหมดเลย เพราะมันเยอะมาก มันล้นมาก

พออย่างนี้ปั๊บ พอเรามีสติปั๊บ เขาเรียกผ่อนใจ ในพระไตรปิฎกนะ ฉันทอาหารแค่ ๑๕% แม้แต่เมื่อเดี๋ยวนี้ ฉันท ๑๕% อย่าให้อิ่ม แล้วคิมน้ำให้อิ่ม พอคิมน้ำให้อิ่มแล้ว อาหารมันมีแค่นั้น เราลือกมันไว้ พออาหารมันมีไม่มาก พอเรามาเดินจงกรมนะ พอป่วยๆ มาเดินจงกรม มันเริ่มได้ดี

หลวงตาท่านพูดว่า ถ้าวันไหนอดอาหาร ๓ วัน ๔ วัน ความง่วงไม่มีเลย คนไม่ง่วงเลย มันจะสันใหม่สดชื่นะ มันจะนั่งตั้น นั่งตาถ่ออย่างนี้ สติมันก็มาแล้ว พอสติมันมา เห็นใหม่สติมันมา กำหนดพุทโธ เห็นใหม่ ไม่ต้องไปทุกข์ใจนะ คนนี้จะทุกข์มาก ว่าขนาดฉันท กินกันมือเดียว ก็กลัวโรคกระเพาะ แล้วยิ่งไปอดอาหาร โรคกระเพาะมันจะมหาใหญ่

โรคภัยไข้เจ็บมันมีเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเรารักษามันเป็น มันก็หายได้ แต่โรคของกิเลสมันไม่เคยหาย เราจะรักษาโรคกิเลส เราจะต้องลงทุนลงแรงตรงนี้บ้าง ฉะนั้น เราแนะนำไปหลายคน แล้วหลายคนจะกลับมาบอกว่า เออ หลวงพ่อ ดีขึ้นตั้งเยอะแยะ ดีขึ้นตั้งเยอะเลย แต่เดิม ก็นั่งเสียอกเสียใจ นั่งสัปหงก นั่งงกๆ งั้นๆ นั่งทุกข์ยากมากเลย แล้วสมาธิก็ทำยาก อะไรๆ ก็ยากไปหมดเลย

เราเอง เราไม่เปิดทางให้โอกาสตัวเอง เริ่มตั้งแต่ความเป็นอยู่ ความเป็นอยู่ เราต้องรักษาของเรามาตั้งแต่ตอนนั้น เห็นใหม่ แล้วเวลาจะมาปฏิบัติ มันก็เริ่มโอกาส มันส่งมาตั้งแต่ตอนนั้น แล้วถ้ามันปฏิบัติแล้ว ถ้าจิตใจมันต่อต้าน บางทีจิตใจมันต่อต้านจริงๆ

นะ อย่าว่าแต่ปฏิบัติเลย พระเรา เพื่อนพระมี หยิบพระปาฏิโมกข์ แล้วท่องปาฏิโมกข์นี้ ปากเน่าเหมือนนกระจอกเลย ถ้าวางแล้วก็หาย พอหยิบขึ้นมาก็เน่า เป็นเรื่องแปลกมาก

แต่บางทีพระเรา ท่องปาฏิโมกข์ด้วยกันทุกองค์ การท่องปาฏิโมกข์มันจะฝึกสติ นะ แล้วมันจะมีบุญกุศลมาก เพราะปาฏิโมกข์นี้เป็นวินัยของพระ แล้วเรามาสดกัน เรา จะบอกว่าเวลาหยิบปาฏิโมกข์ขึ้นมาเน่า ปากเน่า พอวางปาฏิโมกข์ก็หาย นั่นละกรรมของ เขา เห็นไหม กรรมของเขา ปาฏิโมกข์มันเป็นกระดาษอยู่ข้างนอก เป็นสมุดเล่มหนึ่ง มัน จะมีเชื้อโรคอะไรจะทำให้ปากเน่าได้ ทำไมพอหยิบปาฏิโมกข์ที่ไร ทำไมปากมันเน่า

และในปาฏิโมกข์เองก็เหมือนกัน มันมีอยู่ข้อหนึ่ง ข้อที่ว่าใครสดปาฏิโมกข์อยู่ เขามีความหมั่นเพียรอยู่ พระองค์ใดไปพูดให้เขาท้อแท้ ไปพูดให้เขาไม่มีความตั้งใจ เป็น อาบัตติด้วย ปาจิตตีย์เลย ทีนี้เพราะว่าอะไร พอความคุ้นเคยของพระไง

หลวงตาท่านบอกเลย วงการพระก็มีแบบว่าสนิทกันทางพระ เขาเล่นกันไง พอ ใครพูดอะไร ก็แซวเล่นอะไรกัน บางคนมันอาย มันก็ไม่กล้าทำ พอมันไม่กล้าทำ มันทำ ให้การทำความดีมันน้อยไป เห็นไหม กรรมมันตามมา

เพราะในปาฏิโมกข์ก็มี ในตัวปาฏิโมกข์เองก็มี โย ปน ภิกขุ ปาฏิโมกฺเข อุตฺทิสฺ สมาน เหว วเทยฺย ฯ พระสดปาฏิโมกข์อยู่ พระพยายามหัดท่องปาฏิโมกข์อยู่ ไปพูดให้ เขาท้อแท้ ไปพูดให้เขาไม่ตั้งใจ เป็นอาบัตติปาจิตตีย์ เพราะมันมีมาอยู่แล้วในสมัย พุทธกาล

ย้อนกลับมาที่ว่าทำไมสติมัน เราตั้งสติของเรา เราจะบอกว่าสิ่งที่เราพูดไป ทั้งหมดมันเป็นพื้นฐานที่เราจะหาความสมดุลของการปฏิบัติก่อน แล้วพอปฏิบัติไปแล้ว มันก็ยังเป็นบุญเป็นกรรมของจิตแต่ละดวงที่มีสร้างมา คนสร้างมาจนเป็นจริตเป็นนิสัย ความชอบ

บางคนชอบพุทโธ บางคนพุทโธไม่ได้ มันพุทโธแล้วมันเครียด มันต้องใช้ปัญญา อบรมสมาธิ ต้องใช้ปัญญาใคร่ครวญ ใช้ปัญญาตามความคิดไป เวลามันเป็นความคิด มัน ใช้สติตามความคิดไปเลย พอมันตามไป ความคิดมันจะหยุดได้

พอหยุด เอ๊ะ หยุด พอหยุดมันเห็นความหยุดปั๊บ สติมันตามไปเรื่อยๆ มันจะเป็น ปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา มันทำได้หลายวิธีการ ปัญญาอบรมสมาธิไง ใช้ สติตามความคิดนี้ไป พอสติตามความคิดไป มันแยก เห็นความคิด มันมีถูกมีผิด มันจะ หยุดได้

มีถูกมีผิด หมายถึงว่าคิดแล้วมันให้ผลเป็นทุกข์ คิดแล้วให้ผลเป็นทางบวก ทางบวกมันก็ไม่ถูก เพราะความคิดทำให้เราฟุ้งซ่าน ตามความคิดไป มันจะมีทางออกเอง แต่เริ่มต้นก็ดูตรงนี้ก่อน ใจ ดูตรงนี้ก่อน

แต่! แต่ในเมื่อมัน เรื่องการปฏิบัติ หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ คนที่ว่าทำงานแล้ว ทุกข์ๆ ยากๆ ยังไม่ได้ปฏิบัติอย่าเพิ่งพูดว่าทุกข์ยากนะ เพราะการปฏิบัตินี้ เอาชนะตนเอง เอาชนะกิเลสชนะ ทุกข์มาก เพราะกิเลสมันรู้ทันทุกๆ เรื่องเลย แล้วเราทำอะไรมันก็รู้ทัน หมดเลย

อย่างเช่นเราตั้งใจปฏิบัติ มันก็บอกว่า เออ ปฏิบัติ พอ ๕ นาที ๑๐ นาที มันก็ แสดงตัวแล้ว ทำให้ง่วงเหงาหาวนอน ทำให้เบื่อหน่าย แล้วมันก็จะคิดวิตกกังวลไปเลย นะ มันจะเป็นโรคภัยไข้เจ็บ เป็นอะไร ไม่ต้องกลัวๆ โรคภัยไข้เจ็บมัน ไม่เป็นหรอก

มันจะเป็นอย่างไร มันจะเป็นอย่างไรต้องขอดูก่อน เราใช้บทเรียนนี้มา เราอดนอนด้วย เราอดอาหารด้วย ปฏิบัติอยู่นี้ เวลาความคิดมันขึ้นมา มันจะบอกว่ามึงตายแล้ว มึงเจ็บไข้ได้ป่วยตลอด เราจะพูดกับมันนะ เราพูดกับความคิดเราเอง

“กูจะขอดูว่าอะไรตายก่อน ถ้าจะตายขอดูว่าอะไรมันจะตายก่อน”

คือว่า เขากำป๋นทุบดินเลยใจ ถ้ามันบอกว่ามันจะตายไข้ไหม เราก็อ่อนแอ เราก็จะไม่สู้ไข้ไหม เรามีกูว่า ขอดูว่าอะไรตายก่อน คือจะขอดูความรู้สึกของมันเลยอย่างนี้ คือ มันหลอกไม่ได้แล้ว คือเราไม่ให้ความคิดหลอกเราอีก ถ้าเราจะบอกว่ามันตายเพราะอะไร ทำไมมันถึงต้องตาย เราก็บอกว่า ก็มึงอดอาหารไง ก็มึงจะตายอยู่แล้วไง มันก็จะ สร้างเรื่องอีกไข้ไหม

เราบอก มึงต้องตายนะ ขอดูอะไรตายก่อน จบเลย คือหักดิบเลย พอขอดูอะไรตายก่อน จบ! พอจบมันก็ไม่คิดเรื่องตาย ก็เดินภาวนาต่อ มันก็จะคิดนะ มึงตายๆ เพราะ

เราอดอาหาร อดรุนแรงมาก อดมาเต็มที่ อดจนแบบว่า.. ที่หลวงตาท่านบอกว่าท่านกินอะไรท่านก็ไหลออกหมดเลย เหมือนกัน พอกินอะไรเข้าไปมันไม่ย่อย กินข้าวเข้าไปมันก็ไหลออกเป็นข้าวเลยล่ะ เราเป็นอย่างนั้นมาจริงๆ แต่มันจะยาวนานนะ

ถาม : ๒. มีปัญหาเรื่องศีลข้อที่หนึ่ง ในแง่ของความรู้สึก ศีลก็ยังเข้าไม่ถึงใจล่ะ จะมีวิธีการอย่างไรปรับจิต

หลวงพ่ : ข้อที่หนึ่ง ปาณาติปาตนะ ความจริงไม่น่ามีปัญหาเลย แต่มัน เอ็งจำได้ไหม อยู่ที่โพธาราม โยมแก เขาบอกว่าเขาถือศีลสะอาดบริสุทธิ์นะ แต่เว้นไว้อย่างเดียว ตบยุงไม่เป็นอะไร เขาคิดของเขาเองนะ เขาบอกเขาถือศีลบริสุทธิ์ แต่เว้นไว้คนเดียว ตบยุง เว้นไว้แต่ตบยุง

ก็ถามเขา นี่เขาคุยกับเราด้วยความบริสุทธิ์นะ เขาบอก เขาเว้นไว้คนเดียว ตบยุงถาม ทำไมถึงเว้นไว้ล่ะ อ้าว ก็ยุงมันมีเชื้อโรค มันมากัดเรา มันก็ให้เชื้อโรคกับเรา เราป้องกันเชื้อโรค เราไม่คิด เออ เขามีความ นี่ไง มุมมองของแต่ละคน เราถามเขา ดีมากเลย เราจะเห็นทัศนคติของเขา เขาบอกว่าเพราะมันมีเชื้อโรค

ถ้าเป็นทางปกติ มันมากัดเราก็มองว่า นี่มีเชื้อโรค ทำให้เราป่วยไข้ได้ เราตบมัน ไม่เป็นไร แล้วเขาก็ไม่กังวลนะ คนเรานะพอมันไม่กังวลบีบมันทำอะไรได้หมด พอมันไม่กังวลข้อนี้ เขาไม่มีอะไรเลย แต่ของเรา ศีลข้อที่หนึ่ง ปาณาติปาตนะ ไม่ต้องกังวล เราพูดอย่างนี้ ไม่ได้พูดให้คนไปฆ่าสัตว์นะ เราไม่ได้พูดให้ไปฆ่าสัตว์ แต่มันเป็นกรรมของสัตว์ มันมี กรรมของเขา กรรมของเรา มันมีทั้งนั้น

เราไม่มีความปรารถนาจะทำลายใคร เราจะถือศีลของเราให้บริสุทธิ์ แต่ในเมื่อกรรมของเขามี มันจะเป็นสิ่งที่มันต้องเป็นไปตามนั้น ลูกศิษย์มาหาเยอะมาก เวลามานี้ บางทีมันมาไง หลายคนมาก หลวงพ่อ ทำบุญ ทำไมล่ะ ชนหมาตาย ไม่สบายใจเลย ชนหมาตาย เรารู้ เราก็บอกเขากลับนะ บอกไม่ใช่หรอก หมามันมาชนรถมึงตาย หมามันวิ่งมาชนรถมึงตาย หมามันต้องใช้ค่าเสียหายมึง

เราพูดอย่างนี้ปั๊บ เราจะบอกว่ามันเกิดอะไรปั๊บ เราจะโทษแต่ตัวเราเองไง เราจะโทษว่าเราเสียหายอยู่คนเดียวไง เหมือนเราทำร้ายตัวเราเองไง เราตั้งใจที่สุดเลย อ้าว เรา

เป็นชาวพุทธนะ เรามีความตั้งใจจะทำร้ายใครใหม่ แล้วเหตุสุดวิสัยที่มันมีเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาโดยที่เราไม่ตั้งใจเลย มันเป็นวาระของกรรม ถ้าวาระของกรรมมันเกิดขึ้นมา เราจะหลบหลีกอย่างไรก็หลบหลีกไม่ได้ มันต้องเป็นไปตามนั้น แล้วเราจะทุกข์ใจได้อย่างไร

ทีนี้ในศีล ๕ นะ ในศีล ๒๒๗ ของพระ ถ้าพระทำสัตว์ให้ตก่วง ถ้าพระทำอุบัติเหตุ ทำให้สัตว์ตายไป พระก็ปลงอาบัติ ไม่ใช่ว่าถือศีล ๕ ถ้าทำให้สัตว์ตายไป มึงต้องโดนประหารชีวิต มึงต้องตายตามไปเลย มันก็ไม่ใช่ พระทำเป็นอาบัติแล้ว จะต้องมีการบิณฑบาตไปตลอดชีวิตเลย ทำไมมีปลงอาบัติละ คือสิ่งที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ เป็นธรรมวินัย เป็นกฎหมาย

กฎหมายข้อบังคับไม่ใช่ตัวศีล ตัวศีลคือความปกติของใจ ตัวกฎหมายข้อบังคับไม่ใช่ศีล เป็นข้อบังคับ ศีล ๕ มีข้อบังคับ ๕ ข้อ ศีล ๘ มีข้อบังคับ ๘ ข้อ ศีล ๑๐ มีข้อบังคับ ๑๐ ข้อ ข้อบังคับนั้น เราพยายามไม่ทำให้ก้าวล่วงข้อบังคับนั้น แต่เมื่อมันเกิดเหตุสุดวิสัย สิ่งที่ทำนั้น ด้วยความไม่ตั้งใจ ไม่ใช่ศีลขาด

เพราะองค์ประกอบของศีลมันไม่มี องค์ประกอบให้มันครบการกระทำผิดมันไม่มี ไม่มีเจตนา เราไม่มีเจตนาทำผิด แต่มันมีกรรม มันมีวาระของมันที่เกิดขึ้นมา ที่มันเป็นไปตามนั้น เราไม่ได้ตั้งใจ ไม่ได้ทำผิด เขาเรียกว่าศีลค้างพร้อย ศีลทะลุ ศีลขาด

ศีลขาด กุตั้งใจจะฆ่าไอ้สัตว์ตัวนี้ กุลูกขึ้นไปฆ่า ยังไม่ขาดนะ กุลูกขึ้นไปแล้ว กูไปถึง กูฆ่ามัน ยังไม่ตาย ยังไม่ขาดนะ กูฆ่ามัน แล้วมันตายคามือกู ศีลขาด! ครบองค์ประกอบที่เราเจตนา เราเจตนา เราไปทำ ทำถึงสิ้นสุดกระบวนการของการกระทำนั้น ศีลขาด เราตั้งใจไปทำ แต่ยังไม่ได้ทำ คิดได้ กูกลับก่อน ไม่ได้ทำ ไม่ได้ฆ่าสัตว์ ศีลไม่ขาดเหอ นี่ถ้าพูดถึงศีลไง

ทีนี้ สิ่งนี้ ข้อที่หนึ่ง เราไปกังวลใจ พอกังวลใจ ถ้าเข้าถึงใจนะ เพราะศีล หลวงปู่ฝั้นท่านบอกนะ ศีล ๕ หัวหนึ่ง แขนสอง ขาสอง ศีล ๕ ศีล ๕ คือเรา ตัวมนุษย์นี่ไง แต่เราบอกว่าศีล ๕ คือ ๕ ข้อนั่นไง หลวงปู่ฝั้นท่านบอกวามนุษย์นี่เป็นศีล ๕ ศีรษะหนึ่ง แขนสอง ขาสอง ครบ ๕

เราทำดี คีล ๕ มันปกติที่นี้ ที่นี้คีล ๘ คีลอะไรก็ ถ้าคีล เราเข้าใจ คีลละ คีลคือความปกติ โดยปกติ แล้วเราถือคีล คูลี ที่นี้ไม่เคยให้คีลใครเลย เพราะเราตรงนี้ คีลมันเกิดจากที่ไหนรู้ใหม่ คีลเกิดจากวิริตเอา คีล ๕ ไม่ต้องขอ

ถ้าคีล ๕ ต้องขอนะ พระพุทธเจ้าไปขอคีลใครๆ เพราะพระพุทธเจ้าไม่มีอาจารย์ คนให้คีลพระพุทธเจ้าไม่มี แล้วพระพุทธเจ้าไปขอคีลจากใคร ใครให้คีลพระพุทธเจ้า แต่ที่พระพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้า เพราะอำนาจวาสนาบารมีของพระพุทธเจ้าใช้ใหม่ พอท่าน พระพุทธเจ้า ท่านจะรื้อสัตว์ชนสัตว์ใช้ใหม่

พอจะรื้อสัตว์ชนสัตว์ ก็อย่างที่พูดเมื่อกี้ เรื่องสมาธิ เรื่องสติ เราต้องกลับไปดูเหตุ แต่ที่พระพุทธเจ้าบอกว่าอยากให้ทุกคนเป็นพระอรหันต์ อยากให้ทุกคนพ้นจากทุกข์ ที่นี้พ้นจากทุกข์ บอกให้มันทำพ้นจากทุกข์เลย มันก็พ้นไม่เป็น ใช้ใหม่ ก็ต้องวางเป็นระบบขึ้นมา ใช้ใหม่

ทาน คีล ภาวนา ท่านก็วางระบบขึ้นมาเพื่อให้เราปฏิบัติ แล้วเราก็ไปคิดที่ระบบนั้นไง อ่านพระไตรปิฎกนี่ถอดไว้เลยนะ กลัวผิดพระไตรปิฎก พุทธพจน์ๆ พุทธพจน์อะไร พุทธพจน์นั้นให้ผลประโยชน์ใครไม่ได้หรอก เอาพระไตรปิฎกมาถอดไว้เลย ถอดพระพุทธเจ้าไว้เลย แล้วให้เป็นพระอรหันต์ เดี่ยวหนังสือเน่าคามือ มันต้องปฏิบัติไง

พอมันปฏิบัติ มันถึง ทาน คีล ภาวนา ที่นี้เราจะให้ทำความเข้าใจเรื่องคีล ในแง่ของความรู้สึก ยิ่งในแง่ของความรู้สึกนี่ยิ่งสำคัญใหญ่เลย เพราะถ้าในแง่ของความรู้สึก พอรู้สึกปั๊บ มันไม่ปกติแล้ว มันเรวรนแล้ว ถ้ามันเรวรนนะ ใจ คีลคือความปกติของใจ คีลคือความนิ่งอยู่ของใจ ใจที่ไม่ทำอะไรผิดเลย สะอาดบริสุทธิ์ นี่ไง ตัวคีล

ตัวคีลคือความรู้สึกที่นิ่งอยู่ แต่ที่นี้พอเราคิด เราคิดจะติเตียนใคร เห็นไหม คิดจะติเตียนใคร นี่ผิด! ผิดตรงไหน ผิดเป็นที่มโนกรรม มโนกรรมคือความคิด จิตเริ่มกระดิก จิตเริ่มคิด แต่ที่นี้วงการพระเรา ถ้าเราไม่ทำอาบัติด้วยปากว่าเขา ด้วยมือทำ ไม่ผิดหรอก คีลไม่ผิด อาบัติทางจิตไม่มีไง อาบัติมีแต่การกระทำที่ผิด แต่อาบัติทางความคิดไม่มี

แต่ในทางปฏิบัติ มี เพราะการปฏิบัตินี้สำคัญมาก ความคิด เพราะเราคิดปฏิบัติ เราเอาความคิดอยู่ในปกติ นี่ในแง่ของความรู้สึก ในแง่ของความรู้สึกเราจะบอกว่า

พยายามตั้งใจไว้ว่ามันเป็นอย่างนี้ ถ้าใครจะพูดให้ชัดเจนนะ มันเป็นจริต โทสะจริต โมหะจริต โลภะจริต ถ้าเป็นโลภะ โมหะ มันเป็นจริต

พอจริต มันจะเรรวน เราพูดไว้ เห็นใหม่ ที่ว่าแก้เครียด ความเครียดเกิดจากอะไร เกิดจากความวิตกกังวล ความเครียดเกิดจากความไม่ปกติของใจ ใจเรรวน ใจไม่คงที่ พอเรรวน ใจเรานี้ เราเริ่มสงสัย เราเริ่มลังเลสงสัย เราเริ่มมีความไม่แน่ใจใจ ความเครียดตามมาเลย ถ้าเรามีความมั่นคงของเรา ความเครียดจะมาไม่ได้ ในแง่ของความรู้สึกใจ

ถ้าในแง่ของความรู้สึก เราอยู่กับปกติ พออยู่กับปกติปั๊บนะ สิ่งที่ได้ทำมาแล้ว สิ่งที่ได้เกิดขึ้นมาแล้ว มันเป็นประวัติศาสตร์มันเป็นอดีตชาติ ตั้งแต่เกิดจากท้องพ่อท้องแม่ก็เป็นปัจจุบันอันนี้ ชาติปัจจุบันนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นมา นิสัยเป็นอย่างนี้

ถ้านิสัยเป็นอย่างนี้ เราก็ย้อนกลับ เราก็เลือกบทรกรรมในพระพุทธเจ้าไง ว่า โทสะจริตแก้ด้วยเมตตา เห็นใหม่ แก้ด้วยเมตตา โลภะจริต แก้ด้วยปัญญา แก้ปัญญา มีปัญญาอะไร โลภะ โมหะ แก้ด้วยปัญญาหมายความว่าหาเหตุผลกับมันไง หาเหตุผล หาเหตุผลว่าทำไมเป็นอย่างนี้ เราสงสัยเรื่องอะไร แล้วสิ่งที่สงสัยนี้ควรสงสัยใหม่

สิ่งนั้นนะ เราจะพูดกับเด็กๆ บ่อยมาก บอกว่าให้มันใจในตัวเอง แล้วตัดสินใจทำอะไร เพราะตัดสินใจทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งไป ถ้าผิด ผิดก็เป็นประสบการณ์ของเรา ถ้าเราตัดสินใจถูก ทำถูกต้อง เราก็ทำถูกต้องแล้ว ถ้าจิตมันอยู่กับปัจจุบันอย่างนี้ จะทำให้เราจะพิจารณาสิ่งใด ทำสิ่งใด ด้วยไม่มีความลังเลสงสัย ไม่มีความวิตกกังวลใจ

ผิดก็คือผิด ผิดก็ไม่ใช่ไร ผิดก็ผิด อ้าว ใครมันไม่เคยผิดล่ะ ผิดก็ผิด ทีนี้เราไง โทษนะ ยิ่งพ่อแม่ด้วย พ่อผิด พ่อแม่ นี่ไง ผิดแล้วเห็นใหม่ ตัวเองก็ผิดก็เสียใจอยู่แล้วนะ พ่อแม่ยังกระหนาบมาอีกนะ โอ้โฮ ทำให้รวนไปใหญ่เลย นี่ไง ในแง่ของความรู้สึก เราจะบอกว่ามันจะถูกจะผิดนี่เพราะบางอย่างเราไม่เข้าใจ

ถ้าเราเข้าใจแล้วนะ ผิดก็คือผิด ไม่มีปัญหา ผิดก็แก้ไขได้ เราจะบอกว่าทุกอย่าง พระยังมีโอกาสให้ปลงอาบัติ สິล เห็นใหม่ ในทางวัดบ้าน เห็นใหม่ เวลาศีลขาดเขาให้ต่อศีล คือให้ขอศีลใหม่

แต่สำหรับเราไม่ต้อง คิดจะขาด เราก็วิริตเอา คือนึก ตั้งใจ ตั้งใหม่ คือการตั้งใจถือศีล นี่แหละ วิริต ศีลเกิดจากการตั้งใจ เกิดจากการวิริตเอา คิดเมื่อไหร่ก็ได้ เราจะเกิดตั้งใจเมื่อไหร่ก็ได้ ตั้งใจจะถือศีล แล้วมันจะผิดไปไหน มันไม่ผิดไปไหนเลย ในแง่ของศีลนะ

ถ้าอย่างนี้บีบ ถ้าเรานั่งอยู่นี่เราถือ เราทำผิด เราตั้งใจเดี๋ยวนี้ เราตั้งใจจะไม่ทำผิดอีก จบแล้ว ไอ้สิ่งที่ทำไปแล้วก็แล้วกันไป จะทำให้เราไม่ต้องครุ่นคิดใจ เรื่องของศีล นี่เดี๋ยวเราถามอีกนิดหนึ่ง เราก็มีอะไรในใจอยู่เหมือนกัน นี่เรื่องของศีล

เอานี้ก่อนนะ

ถาม : ผมเริ่มฝึกใหม่ครับ และจิตผม ผมอยากทราบวิธีการฝึกสติเบื้องต้น ที่สามารถใช้กับการทำงานและชีวิตประจำวัน

หลวงพ่ : การฝึกใหม่ นะ การฝึกใหม่หรือการตั้งใจ คน ๆ นี้มีบุญมาก เพราะถ้าคนไม่ตั้งใจฝึกใหม่ทุกคนบอกว่า เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราต้องประกอบสัมมาอาชีวะ เราต้องประกอบด้วยชีวิตทางโลก เราก็คิดแต่ว่าเราจะหาสมบัติของเรา แต่ถ้าการ เราเป็นคนฝึกใหม่ ฝึกใหม่ เราเหมือนกับ เรา รู้จักตัวเราแล้ว เรา รู้จักตัวเรา

ถ้ารู้จักตัวเรา นะ เราจะเห็นคุณค่าของหัวใจ เรามีหัวใจกัน ปฏิสนธิจิต เกิดในใจของมารดา ถึงมาเกิดเป็นมนุษย์ แล้วมนุษย์ต้องมีหน้าที่การงาน เพื่อต้องประกอบสัมมาอาชีวะ พอประกอบสัมมาอาชีวะบีบ เราก็มองเห็นว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น มีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ แต่พระพุทธเจ้าบอกให้มองความสำคัญของจิตด้วย

มองความสำคัญทางจิต คือจิตนี้มันเป็นตัวสุขตัวทุกข์ สิ่งที่ทำมาเลี้ยงร่างกาย จิตใจมันมีค้นหาทะยานอยาก มันก็อยากได้ด้วย ถ้าอยากได้ด้วย สิ่งใดประสบได้มาแล้ว ประสบความสำเร็จ หรือได้มาด้วยความพอใจ มันก็ว่านี่มันพอใจของมัน มีความสุขของมัน คือเจอด้วยอามิส

แต่ถ้าเราฝึกฝนตัวเราเอง ถ้าจิตเราสงบขึ้นมา เราหาความสุขเอง หาความสุขได้จากความสงบของเรา เราจะหาความสุขได้ภายในตัวของเรา เราไม่ต้องหาความสุขได้จากอามิสจากภายนอก

ทีนี้คนถ้ามีความตั้งใจอย่างนี้ เห็นใหม่ เป็นคนขึ้นมาแล้ว ถ้าเป็นคนขึ้นมา เป็นคนตั้งใจจะฝึกใหม่ไง ถ้าเป็นคนตั้งใจจะฝึกใหม่ อ้าว จริงใหม่ แสดงว่ายังไม่ได้เป็นคน เพราะยังไม่ได้อยากจะฝึก พวกนี้ยังไม่เป็นคน ยังไหลไปตามกิเลส คิดแค่นี้

เราเห็น ที่ประเทศอื่นๆ กันอยู่ สังเกตได้ใหม่ พระที่ออกเผยแผ่ธรรมะ พวกเราชาวพุทธ เราก็อำนาจกันเป็นปกติ แต่มีใครปฏิบัติบ้าง มีใครต้องการปฏิบัติเพื่อจะค้นหาความรู้สึกของใจกันบ้าง ในชาวพุทธนี่ แล้วพระที่ไปเทศน์ เทศน์ออกไป ก็เพื่อจะให้เรา รู้จักตัวเราเอง เราจะได้อะไรขึ้นมาค้นหาตัวเราเอง ค้นหาตัวเราเองคืออะไร คือความรู้สึก คือหัวใจ นั่นนะ

ถ้าค้นหาอย่างนั้น นั่นคือฝึกปฏิบัติของเขาขึ้นมา เขาจะได้อริยทรัพย์ ทรัพย์จากหัวใจของเขาขึ้นมา ฉะนั้น เริ่มต้น ตั้งใจว่าเป็นผู้ฝึกใหม่ แล้วตั้งใจว่าจะฝึก นี่ไง สมบัติเกิดแล้ว แล้วพอฝึกขึ้นไปแล้ว พอฝึกขึ้นไปแล้วนะ ก็จะมาอันเมื่อกี้ สติสั้น สมาธิสั้น พอฝึกขึ้นไปแล้ว เดี่ยวจะรู้เลยว่าทุกข์

พอเอ็งเริ่มฝึกเดี๋ยวจะรู้เลยว่าทุกข์ เพราะมันเป็นงานที่ยากใจ ไหนเขาว่าจะฝึกแล้ว ก็คนคิดแล้ว บุญเต็มๆ เลย แต่ฝึกขึ้นมาแล้ว ทำไมมันปวด มันโอดโอย ก็จะเอาชนะตนเอง พอฝึกไปแล้ว เหมือนทำงาน อยากทำงานมากๆ พอได้งานทำแล้ว โอ้ ทุกข์น่าดูเลย อยากสบาย ไม่อยากทำงานแล้ว ต้องทำนะ

ถ้าพูดถึง ถ้าสมาธิสั้น ชีวิตประจำวัน เวลาทำงานนะ เราทำงาน อยู่กับงาน ของเรา นั่นนะเป็นพุทโธแทน แต่พอเรามีเวลาว่าง เราพุทโธก็ได้ ใช้สติตามความคิดก็ได้ อันนี้ในครูบาอาจารย์เราบอกไว้ ผูกไว้ หรือโคที่เราผูกไว้ เราผูกไว้ให้มันกินหญ้า เวลาเราจะใช้งานมันเราก็ไปแกะเชือกมาได้เลย

วัวปล่อยนะ วันๆ หนึ่งปล่อยใจคิดตามธรรมชาติของมัน ปล่อยให้มันพุ่งไปตามเรื่องของมันนะ เหมือนวัว เราปล่อยมัน ปล่อยให้ไป มันก็หาหญ้าไปกิน อยู่ในป่าในเขา ตกเวลาพอจะปฏิบัติขึ้นมา วิ่งหาวัวนะ เฮ้ย วัวอยู่ไหนวะ วิ่งหาใหญ่เลย ไม่รู้มันอยู่ไหน มันไปซุกอยู่ต้นไม้ไหนก็ไม่รู้

ถ้าเรามีสติประจำโดยปกติ เราไม่ปล่อยตัวเราให้มันวิ่งไป ให้หาหญ้า เล็มหญ้า กินไปตามบุญตามกรรมของมัน เราเอาหญ้าให้มันกิน แล้วพุทโธไว้ เราตั้งสติไว้ เราตั้งใจรักษาจิตเราไว้ ว่าจะให้จิตมันออกไปตามอำนาจของมัน เห็นไหม เวลาเราจะปฏิบัติปั๊บ เออ วัฏฏอยู่นี่ พุทโธๆ ต่อได้เลย เห็นไหม ครูบาอาจารย์ท่านทำอย่างนี้นะ แต่เราคิดว่า เราจะคิดกันนะ จริงหรือวะ โอ๊ย จะอยู่กับพุทโธๆ ทั้งวันมันจะเป็นไปได้ได้อย่างไรละ

ไอ้โฮ แค่พุทโธก็จะตายอยู่แล้ว ยังพุทโธทั้งวัน ไม่เชื่อๆ ก็ไม่เชื่อก็เลยไม่ได้ อะไรกันอยู่นี่ไง ถ้าคนที่เขาเชื่อ แล้วเขาปฏิบัติมา เขาถึงได้ของเขา ก็เราไม่เชื่อ ไม่เชื่อ ก็ไม่มีใจ ไม่มีก็ไม่ได้ไง แล้วก็บอก ทำไม ปฏิบัติอย่างไรถึงจะได้ละ ทำอย่างไรถึงจะง่าย ละๆ มันไม่ได้เข้าไปซื้อของนะ เอาเงินไปวางแล้วก็เอาของมาเลยไง ธรรมะสำเร็จรูป ซื้อเอาเลย เอาเงินไปวางแล้วเอาของมา ไม่มีหรอก

ธรรมะเรามันต้องชวนขวยเอาอย่างนี้ มันเลยเผยแผ่หรือแสดงได้ยาก อย่างที่พูด ตอนเช้า เราไปดูเมื่อดาว เห็นไหม ลักษณะของนิพพานจะเป็นอย่างนั้นๆ มันเป็นไปได้ ถ้าลักษณะของนิพพานเป็นอย่างนั้นๆ พระพุทธเจ้าบอกก่อนมิ่งแล้ว พระพุทธเจ้าบอกนิพพานคืออะไร ไปค้นในพระไตรปิฎกสิ

“นิพพานคือนิพพาน”

นิพพานพอเข้าแล้วนิพพาน นิพพานคือนิพพานที่สามารถ ไม่ใช่สมมุติ ไม่ใช่บัญญัติ แล้วมิ่งจะบอก่านิพพาน ลักษณะของนิพพาน นั้นสมมุติแล้วนะ มิ่งพูดถึงลักษณะ มิ่งสมมุติขึ้นมาพูด นิพพานมิ่งเลยเป็นนิพพานสมมุติไง มิ่งสมมุติว่านิพพานเป็นอย่างนั้นใช่ไหม นิพพานเป็นอย่างนั้นๆ เป็นอย่างนั้นมันต้องพูดออกมา

คำพูดนี้เป็นสมมุติ ของเขารู้จริง ไอ้โฮ อย่างว่า ธรรมะเป็นอย่างนี้หนอๆ แล้วจะพูดออกมาอย่างไร ก็รู้ด้วยตนเอง รู้ด้วยปัจจัยจัดตั้ง รู้ด้วยตนเอง ตนเองรู้เต็มที่แล้ว อ้อ นิพพานเป็นอย่างนี้ๆ อ้อ นิพพานๆ แล้วพูดกับใคร ก็พูดกับคนที่เห็น กับคนที่รู้เท่านั้น

ถ้าพูดกับคนอื่น ต้องสร้างตัวอย่างให้มันฟัง สมมุติ ต้องสมมุติขึ้นมาให้มัน ลักษณะของนิพพาน เขาว่านะ อ่านแล้วขำ มันก็เหมือน ถ้านิพพานก็ต้องว่า ลักษณะต้องกว้างต้องใหญ่ มันก็อันเดียวกัน นิพพานสมมุติไง สมมุติว่าเป็นนิพพานนะ

ผู้ที่ปฏิบัติใหม่นะ ตั้งใจ ปฏิบัติใหม่ คำว่าปฏิบัติใหม่ เห็นใหม่ เวลาเราไปฟังธรรมะ ใช้ใหม่ ธรรมะเขาบอกเลยนะ ลมพัดใบไม้ไหวก็เป็นธรรม ทุกอย่างก็เป็นธรรม จริงอยู่นะ ถ้าเวลาพระเจ้าเดียวกัน ในเซนนะว่า

เวลาลมพัด ชงมันโบก ชงมันไหวนะ เขาถามว่า มันเป็นเพราะมีชงหรือเพราะลม บางคนบอกเพราะลมพัด ชงมันถึงไหว พระอิกองค์ก็บอกไม่ใช่ เพราะมีชงมันถึงไหว บางคนบอก ต้องมีลมถึงไหว ระหว่างพระสององค์เดียวกันว่า ชงนะ ที่มันไหวอยู่นี้ เพราะชงหรือเพราะลม นี่ก็เหมือนกัน ใบไม้ไหวเพราะลมหรือเพราะใบไม้ ลมพัดใบไม้ไหวเป็นเพราะอะไร มันเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง

แต่ถ้าใจเราเป็นธรรม เราเห็นแล้วมันก็มองกันไป ใบไม้แก่มันก็ร่วงไป แต่ชาวสวนชาวไร่เขาอยู่กับมัน เขาก็ไม่ได้อะไรจากมันเลย เห็นใหม่ เพราะเขาไม่ใช่สติปัญญาไปใคร่ครวญ ถ้าเราใช้สติปัญญาไปใคร่ครวญ เราถึงบอกว่าสุกๆ ต้องจิตเห็น จิตสงบ จิตเป็นธรรม แล้วเห็นสรรพสิ่งเป็นสภาวะธรรม ถ้าจิตเราไม่เป็นธรรมนะ ไปบอกมันเป็นธรรมๆ มึงไม่เป็นหรือ มันก็เป็นใบไม้ไหวอยู่อย่างนั้น มึงจะไม่ได้อะไรเลย

ถาม : การเมืองเกี่ยวข้องกับศาสนาหรือไม่ เราได้อะไรจากการเข้าวัด

หลวงพ่ : การเมืองเกี่ยวกับศาสนาหรือไม่ มันเกี่ยว เกี่ยวบ้าง แต่ความจริง เห็นใหม่ เขาบอกว่า พระนี้ห้ามเกี่ยวกับการเมือง แต่ในทาง ลังกา พระนี้สมักร ส.ส. แล้วในทางการที่ทางวิชาการเขาบอกเลยนะ ตอนนี่ พันธมิตรเขาพูดประจำเลย บอก ส.ส. ในสภา ต้องให้เป็นพระทั้งหมด เพราะพระมีศีล ๒๒๗ เขาคิดว่าพระจะไม่โกหกใจ ถ้าพระเข้าไปนั่งนี่เป็น ส.ส. หมาด จะออกแต่กฎหมายที่ดีๆ ดีๆ ทั้งนั้นเลย

นี่เขาคาดหมายกับศาสนาไว้มากไป ทางโลกเขาคาดหมายกับศาสนาไว้มากนะ นี่เพราะเราฟังเขาอภิปรายอยู่ เขาบอกว่าการเมืองกับวัด อย่างพุทธทาส ที่เขาพูด เขาอ้านั้นแหละ ว่ามันต้อง พระนี้ต้องเกี่ยวกับการเมือง เกี่ยวกับการเมือง แต่ไม่ใช่ซะ มันเป็นไปได้หรือ เพราะการเมืองมันเป็นเรื่องของผลประโยชน์

ถ้าที่ไหนมีผลประโยชน์นะ จะทำให้มีการขัดแย้ง แล้วศาสนาจะไม่มีเลย ศาสนาจะโดนทำลายหมดเลย ศาสนาจะโดนทำลายจากการเมือง ศาสนาต้องอยู่เหนือการเมือง การเมืองเป็นการเมือง ศาสนาต้องอยู่เหนือการเมือง การเมืองคือผู้ที่มีอำนาจ เขาศรัทธาในศาสนา เขาถึงเอาศาสนานั้นมาใช้บริหารจัดการให้เป็นประโยชน์กับบ้านเมือง นี่คือการเมืองเกี่ยวข้องกับศาสนาไหม มันเกี่ยวกันมาตลอด มันไม่มีอะไรที่ไม่เกี่ยวกับการเมืองเลย

เราจะบอกว่าศาสนาเนี่ยมันเกี่ยวกับการเมืองเพราะอะไร เพราะตอนที่เทวทัตจะลี้ม พระพุทธเจ้า เทวทัตจะเป็นผู้ปกครอง พระพุทธเจ้ารู้ไว้ก่อน พระพุทธเจ้าบอกให้พระสารีบุตร ให้ในนครราชคฤห์นี้ ให้พระสารีบุตรประกาศก่อน ประกาศก่อนที่พระเทวทัตจะ ให้พระเจ้าอชาตศัตรูไปฆ่าพ่อ

พระพุทธเจ้าให้พระสารีบุตรประกาศในราชคฤห์ บอกว่า เทวทัตกับพระพุทธเจ้าคนละฝ่ายกัน ไม่เกี่ยวกัน ไม่เกี่ยวกัน พ่อไม่เกี่ยวกันก่อนปู่ ประกาศไว้ก่อน ๗ วัน พ่อ ๗ วันเสร็จแล้ว ไอ้เทวทัตก็บอกให้อชาตศัตรูฆ่าพ่อ คือปฎิวัติ จะเอาสมบัติ ให้ฆ่าพระเจ้าพิมพิสาร อชาตศัตรูอย่างไรก็ไม่ยอมทำ บอกพ่ออย่างไรก็ต้องให้

เทวทัตบอกว่า รู้ได้อย่างไรว่าพ่อกับลูก ใครจะตายก่อน เดี่ยวจะไม่ได้ ให้ฆ่าเลย พ่อฆ่าเลย อชาตศัตรูเป็นคนดีนะ แต่โดนยุ โดนหลอก ก็เอามีดซ่อนเข้าไป จะไปฆ่าพ่อ พ่อจะไปฆ่าพ่อ มหาดเล็กจับได้หมดเลย พ่อจับได้ว่าอชาตศตรูปกมิดเข้ามาในราชวัง ทำไม จะฆ่ามา จะมาปฎิวัติ พ่อปฎิวัติ อำมาตย์ มหาดเล็กจับ จับแล้วสอบสวน

สอบสวนปั๊บมันก็แบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งบอกว่าอชาตศัตรูได้รับการปิ่นหัวมา ได้รับการส่งเสริมมาจากเทวทัต เทวทัตเป็นสงฆ์ เป็นพระในศาสนาพุทธ ให้จับพระในศาสนาพุทธไว้ทั้งหมด ให้จับพระทั้งหมดฆ่าให้หมด ในมหาดเล็กอีกฝ่ายหนึ่งบอกไม่ใช่ๆ ไม่ใช่ไม่ใช่หรือ ไม่ได้ยินหรือว่าพระสารีบุตรได้ประกาศไปแล้วว่าเทวทัตกับพระพุทธเจ้า พระในศาสนาเนี่ยไม่เกี่ยวกัน มันอยู่คนละฝ่ายกัน

สองฝ่ายนี้เถียงกัน ตกลงกันไม่ได้ ถ้าตกลงกันได้วันนั้นนะ พระโดนจับฆ่าหมดเลย พ่อเถียงกันไม่ตกปั๊บ อำมาตย์ ๒ ฝ่ายนี้ก็บอกว่า อย่างนั้นไปเฝ้าพระเจ้าพิมพิสาร

ด้วยกัน พอขึ้นเฝ้าพระเจ้าพิมพิสาร ก็เล่าเรื่องนี้ให้พระเจ้าพิมพิสารฟัง พระเจ้าพิมพิสารบอก แล้วเธอตัดสินใจว่าอย่างไร ก็ตัดสินใจเป็น ๒ ฝ่าย

ฝ่ายหนึ่งบอกให้จับพระให้หมดเลย อีกฝ่ายหนึ่งบอกไม่ให้จับ พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโศคบันใจ ถึงชมพวกที่ไม่ให้จับว่าพวกนี้คิดถูก พวกนี้ยังได้ถูกแล้ว ถ้าไม่ยับยั้งไว้ ทำไปนี่หมดเลย มาพระหมดเลย แล้วพระเจ้าพิมพิสารก็บอกว่าไม่ผิด พวกพระไม่เกี่ยวข้อง เพราะพระพุทธเจ้ารู้อนาคต ประกาศไปแล้ว

สุดท้ายแล้วอชาตศัตรุอยากได้อะไรพอให้หมดเลย เพราะว่าเป็นพระโศคบันใจ แล้วมันเป็นเรื่องเวรเรื่องกรรมด้วย ก็เลย อชาตศัตรุก็จับพ่อไปขัง ไปกรีดพระบาทจนตายนี่ไง ถ้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เพราะการเมืองเปลี่ยนแปลง พระไม่เหลือเลย ศาสนาไม่เหลือเลย

เพราะฉะนั้นเรื่องคดีอันนี้ ในประเทศไทยถึงมี พ.ร.บ. สงฆ์ พระห้ามยุ่งกับการเมือง พระห้ามยุ่งการเมือง เพราะว่ามันต้องการให้พระมาเกลือกกลั้วการเมือง พอเกลือกกลั้วการเมือง แล้วพระ ศาสนามันจะล่มเร็วไง ถ้าการเมืองฝ่ายไหนขึ้น จริงไหม ก็จะทำลายฝ่ายตรงข้าม พระฝ่ายตรงข้ามก็จะโดนทำลายก่อน

ฉะนั้นเขาถึงห้ามว่าพระห้ามยุ่งกับการเมือง ในกฎหมายนะ แต่ในข้อเท็จจริง พระคือหัวหน้าของนักการเมือง แต่นี่มันเป็นเพราะเขาทำกันเอง แต่ดูหลวงตาเราสิ หลวงตาเราท่านไม่ยุ่งเลย ท่านเพียงแต่เป็นคนเตือนสังคม คอยบอกสังคมว่าอะไรถูกอะไรผิด แต่ท่านไม่เข้าข้างใคร สังเกตได้หลวงตาท่านจะบอกว่าหมากัดกัน หมาเข้าถาน ท่านจะพูดอย่างนั้นตลอด เห็นไหม ท่านไม่ลงไปยุ่ง อยู่ฝึกฝึกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ใช่บอกว่าใครถูกใครผิด แต่คนทำถูกคือถูก คนทำผิดคือผิด ไม่ยุ่งกับการเมือง

แต่ในสังคมของประเทศชาติ ในสังคมที่เป็นสังคมเชื่อถือ ก็คอยแนะคอยบอกเพื่อสังคม แต่ท่านไม่ได้ลงมาส่งเสริมใคร ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ส่งเสริมใครให้ถูกต้อง ท่านไม่เคยส่งเสริมใครเลย เพราะพระที่ดีท่านจะรู้ว่าโลกนี้ สรรพสิ่งนี้ มันเป็นอนิจจัง สิ่งใดก็แล้วแต่ อำนาจ สิ่งใดก็แล้วแต่ ไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มีสิ่งใดจริงยั่งยืน ไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นที่พึ่งได้เลย

ธรรมะเป็นที่พึ่ง ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรม ท่านจะเข้าใจเรื่องอย่างนี้ ถ้าเข้าใจเรื่องอย่างนี้แล้ว เราไปเกาะเกี่ยวกับประเด็นใดประเด็นหนึ่ง จะทำให้เกิดปัญหาหาคำกลับมาในเรื่องของศาสนา พระองค์นั้นไม่มีปัญญาเลย แต่ถ้าพระองค์นั้นเป็นพระที่มีคุณธรรม พระที่มีปัญญามาก คุณติ คุณหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น

คุณติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ผู้ที่ไปอุปัฏฐากไปสร้างเป็นใครบ้าง หลวงปู่เสาร์ ไปคุณติ ที่ไปสร้างอุบลฯ ไร่ ไปสืบคุณ เห็นไหม เจ้าจอมในราชวังทั้งนั้นเลย ที่นี้เกี่ยวกับว่าถ้าพูดถึงเรื่องศาสนา ผู้ที่มีอำนาจในสังคม ถ้าจิตใจเป็นธรรม จิตใจเชื่อศาสนา เขาจะทำให้ประเทศชาติเจริญนะ เพราะจิตใจเขาเป็นธรรมไง เขาจะไม่เอาเปรียบใครไง เขาจะทำให้ประเทศชาติเจริญนะ

ถ้าศาสนาอยู่ในหัวใจของนักการเมือง อยู่ในใจของผู้มีอำนาจ จะมีประโยชน์มากเลย แต่ที่นี้ที่เราเอง เราเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับศาสนา ศาสนามันจะไม่มั่นคง ที่นี้ในกฎหมาย ในพ.ร.บ.สงฆ์ เขียนไว้ชัดเจนมาก พระห้ามยุ่งกับการเมือง แต่โดยข้อเท็จจริงแล้ว พวกนักการเมืองชอบไปยุ่งกับพระ เพราะพระนี้มีลูกศิษย์เยอะ อยากได้คะแนน นี้โดยกฎหมายอันหนึ่ง โดยข้อเท็จจริงอันหนึ่ง ต่อไปนะ

“เราได้อะไรจากการเข้าวัด”

วัดไม่มีนะ วัดไม่มีหรอก วัดประกอบไปด้วยอะไร วัดประกอบไปด้วยกระเบื้อง เหล็ก ปูน ที่บ้านเรามีไหม ที่บ้านเราก็มี ที่บ้านเราก็มีพร้อมนะ วัสดุก่อสร้างที่บ้านเราก็มีแล้วที่วัดก็มี แล้วอะไรเรียกวัด วัฏฏะนะ เราได้อะไรจากการเข้าวัดบ้าง หลวงปู่ฝั้นพูดชัดเจนว่า ไปวัดเพื่อวัดใจ เวลานั้นรถก็มีพุดโทรมกับใจ มีวัดอยู่กับใจ วัตรปฏิบัติ

ไปวัดนี้เขาให้เปรียบเทียบ เราอยู่บ้านเราทำอะไร แล้วมาวัด อย่างน้อยที่สุด ถ้าคนที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลยนะ ให้อุที่พระ เฮ้ย ทำไมพระฉันมือเดียวอยู่ได้วะ ทำไมเราโลกมากขนาดนี้ กิน ๓ มือ ๔ มือ แค่มาวัดนี้นะ มนุษย์นะ พระมาจากมนุษย์ที่โกนศีรษะ ห่มผ้าเหลือง เป็นศากยบุตร ท่านดำรงชีวิตของท่าน

ท่านฉันข้าวมือเดียว ท่านอยู่อย่างนี้มาเป็นสิบๆ ปี อยู่มาตลอดชีวิต ท่านอยู่ได้อย่างไร แล้วเรายู่กันอย่างไร เรากินวันหนึ่ง ๔ มือ ๕ มือ ยังไม่พอ ยังจะกินอีก ได้เทียบ

หรือยัง นี่ไง มาวัดได้อะไร แค่มานะเจอพระ แล้วเทียบว่า ดำรงชีวิตแบบพระ กับดำรงชีวิตแบบเรา มันต่างกันอย่างไร แล้วพระเป็นคนหรือเปล่า พระมีชีวิตหรือเปล่า แล้วเรามีชีวิตหรือเปล่า

ถามง่ายๆ เลยนะ มาวัดแล้วได้อะไร ถ้าคนฉลาดมาวัดนะ โอ้โฮ ได้ประโยชน์มหาศาล มหาศาลตรงไหน มหาศาลตรงไหนให้เรารู้จักตัวเราเองไง แล้วเราเทียบติ เทียบชีวิตเราที่บ้าน กับชีวิตพระ มันต่างกันอย่างไร แล้วทำไมท่านต้องอยู่อย่างนั้น

พระนี่มีชีวิตใหม่ พระอยากสุขสบายใหม่ พระอยากกินอิมม่อนอุ่น เหมือนโยมใหม่ อยาก แต่กินอิมม่อนอุ่นแล้วมันมีความสุขใหม่ มันไม่มี อดอาหาร อดทุกอย่าง ก็เพื่ออะไร ก็เพื่อเอาหัวใจ แล้วถ้าใจมันมีคุณธรรมขึ้นมา นี่ไงวัดไม่ร้างไง อย่างพวกโยมนี่นะ พวกโยม มีกายกับใจ แต่หัวใจร้าง หัวใจไม่มี เพราะไม่รู้จักใจตัวเอง

โยมถามกลับไปเลยว่าตัวเรา อ้าว นาย ก. อยู่ที่ไหน ใครเป็นนาย ก. ชี้ไปสิ อันนี้เป็นเนื้อ อันนี้เป็นหนัง อันนี้เป็นกระดูก อันนี้เป็นขน อันนี้เป็นลูกตา เอ๊ย ก. อยู่ไหนวะถามสิ ไอ้ ก. อยู่ไหน ไม่มีหรอก ส่วนประกอบของธาตุขันธ์ขึ้นมาถึงเป็นไอ้ ก. แล้วส่วนประกอบขึ้นมาที่เป็นไอ้ ก. มันก็เป็นสมมุติสิ แล้วไอ้ ก. มันอยู่ไหน

ลองทำนั่งสมาธิไปสิ พอดีสงบเข้ามานะ โอ้ะ ไอ้ ก. มันอยู่ไหน ไอ้ ก. มันอยู่ที่ความรู้สึกชีวิตเราไง นี่ไง ไปวัดไป วัดใจ คือวัดไม่ร้างไง วัดร้างนะ ไปวัดที่วัดร้าง เข้าไปในวัดนั้นมีแต่โบสถ์วิหารเต็มไปหมดเลย ไม่มีพระ ไม่มีข้อวัตรปฏิบัติเลย

ส่วนนะ ปล่อยให้ขี้สั้นออกมาจากประตูเลย กลิ่นเหม็นออกมาตั้งแต่ยังไม่ทันเข้าส่วน นั้นนะไม่ใช่ วัดร้างเพราะอะไร เพราะไม่มีข้อวัตรปฏิบัติ กิจของสงฆ์คือกวาดลานเจดีย์ กิจของสงฆ์คือทำความสะอาดศาลา กิจของสงฆ์คือล้างส้วม กิจของสงฆ์คือรักษาสมบัติของสงฆ์ในวัดนั้นต้องทำความสะอาด นี่คือกิจของสงฆ์นะ ไม่ใช่กิจของสงฆ์ เข้าบิณฑบาตเอาข้าวมากิน กิจของสงฆ์ ไม่ใช่ กิจของสงฆ์ กวาดลานเจดีย์ เก็บทำความสะอาดในวัด กิจของสงฆ์ นั่นวัดไม่ร้าง

นั่น ไปวัดถึงเห็นพระอยู่ในวัดนั้น ถ้าไปไหน วัดไหนไม่มีความสะอาด สิ่งใดๆไม่เคยทำเลย ทิ้งไปกองอิหละอะอะเลย แล้วเอ็งบวชมาทำไม ธรรมวินัยสอนไว้แล้ว

ธรรมวินัยบอกกิจของสงฆ์คือทำความสะอาดวัดนั้น เคี้ยวนี้ไม่ พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้สองพันกว่าปีไม่ได้ทำ ต้องไปเขียนขึ้นป้ายไว้ วัดพัฒนาตัวอย่างนี้ ต้องสร้างกฎขึ้นมา

พระต้องมีการศึกษา ต้องมี พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้สองพันกว่าปีแล้ว ถ้ามีเชื่อพระพุทธเจ้า มีฟังพระพุทธเจ้านะ มีจะไม่เหลวไหลกันอย่างนั้น ถ้าเชื่อพระพุทธเจ้าแล้วทำตามพระพุทธเจ้า ผู้ใดอยู่ถึงฟากตะวันตก ปฏิบัติตามพระพุทธเจ้า ปฏิบัติเหมือนพระพุทธเจ้า เหมือนอยู่ติดกับพระพุทธเจ้า ผู้ใดกอดพระพุทธเจ้าไว้ไม่ทำตาม

นี่บวชเป็นพระ โกงหัวหม่มผ้าเหลือง ธรรมวินัยไม่สนใจเลย นั้นไปวัด ไปวัดคำ ว่าวัด วัดคือข้อวัตรปฏิบัติ ถ้าบอกว่าไปวัด โดยสามัญสำนักนะ วัดก็คือโบสถ์วิหาร โบสถ์มันก็คือปูน ปูนที่บ้านเราก็มีย ถ้าอิฐหินทรายเป็นวัดนะ บ้านเราก็มียอิฐหินทรายเป็นปูน คอนกรีตนิยมเราสูงกว่าวัดอีก โอ๊ย อยู่วัดได้

ไอนี้มันอยู่ที่ทัศนคติ อยู่ที่มุมมอง อยู่ที่ความคิด เพราะศาสนาพุทธนี้ศาสนาแห่งปัญญา แล้วปัญญานี้สอนหัวใจ ถ้าหัวใจของคนมีหลักมีเกณฑ์ ไปวัดนะ คุณครูบาอาจารย์เราบวชมาตั้งแต่เป็นเณร ตั้งแต่เณรนะ บวชมาตั้งแต่เด็กๆ อย่างหลวงตาท่านบวชมาตอนนี้เจ็ดสิบกว่าพรรษา เก้าสิบกว่าบวชมาเกือบร้อยปี อยู่เป็นพระมานี้เป็นร้อยๆ ปี ท่านมีความสุขอะไร แล้วเรามีความสุขอะไร แล้วเราอยู่เพื่ออะไร คิดสิ นี่มาวัด

มาวัดคือให้เรารู้จักตัวเอง มาฟื้นฟูความเป็นมนุษย์นี้ไง เราไม่ใช่คนนะ คนนะ หมุนเวียนอยู่นั่นนะ คนมันคนไม่ทั่ว แต่ถ้าเป็นมนุษย์ สัตว์มนุษย์ มนุษย์เครื่องจักรโน สัตว์มนุษย์ มนุษย์เทโว มนุษย์เป็นเทวดา มนุษย์เทโว มนุษย์เปรต ร่างกายเป็นมนุษย์แต่ความคิดมันเป็นเปรต ทำลายล้างเขาดตลอด ถ้าอย่างนั้น มนุษย์เทโว เห็นไหม ร่างกายเป็นมนุษย์ หัวใจเป็นเทวดา

เจือจาน เพื่อแม่ คุณแล รักษา ช่วยเหลือ มนุษย์เทวดา มนุษย์ยังจำแนกแยกแยะกันอีกล่ะ นี่ไงธรรมะสอน ถ้าไม่มี พระพุทธเจ้าพูดไว้หมด จำขึ้นปากพระพุทธเจ้ามาทั้งนั้นเลย ที่พูดนี้พูดจากขึ้นปากพระพุทธเจ้า ไม่มีพระพุทธเจ้าเอาอะไรมาพูด พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติไว้ในพระไตรปิฎก เอาอะไรมาพูด นี่บัญญัติแล้ว เราศึกษาแล้ว

สิ่งนี้เราไม่ได้ว่าใครนะ เราพูดเพื่อให้สติ เพื่อให้ได้ระลึก รู้ ให้ได้คิด เพราะทางตะวันตก เขาบอกพวกเรา ทางเอเชียนี้โง่ฉิบหาย เรามีเพื่อนพระฝรั่งเยอะ เวลาคุยกัน ไอ้พวกบ้านมิงนะโง่ฉิบหายเลย เหมือนกับไอ้กบเผือกอับัว เขาอยู่ถึงยุโรปนะ เขามาบวชกัน เขามาปฏิบัติกัน แต่มันก็ส่วนน้อย แต่เวลาเขาพูดกับเรา อย่างนั้นจริงๆ นะ เขาบอกว่าพวกมิง เขาว่าประเทศเราไง พวกมิงนะโง่ฉิบหาย คือเรามีอยู่กับศาสนาเราไม่เอา

คือเราอยู่กับทางวิชาการที่ในพระพุทธศาสนา แต่เราไม่ทดสอบ ไม่ค้นคว้า ไม่ทำให้เกิดขึ้น เราก็กเลยไม่รู้อะไรเลย แต่ถ้า จะเกิดขึ้นรู้ เรานะมีพระเพื่อนฝรั่งเยอะมาก แล้วเวลาคุยกันนะ สู้เราไม่ได้สักคน หงายท้องหมดละ หงายท้องเพราะอะไร เพราะว่าเรามีวุฒิภาวะ

อย่างที่เราริบาย มาวัดได้อะไร ปฏิบัติแล้วได้อะไร ใจคืออะไร ใจที่ปฏิบัติแล้วเป็นอย่างไร ใจที่ยังไม่ปฏิบัติเป็นอย่างไร ขณะปฏิบัติเป็นอย่างไร ขณะปฏิบัติ จากที่เป็นปุถุชน กัลยาณปุถุชน โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผล สกิทาคามรรค สกิทาคาผล อนาคามรรค อนาคาผล อรหัตมรรค อรหัตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพานหนึ่ง

ระหว่างปฏิบัติ วิวัฒนาการของจิต มันพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนของมันเป็นไป มันเป็นอย่างไ นี้ศาสนา ตัวศาสนาอยู่ที่นี้ แล้วมันอยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจของผู้ที่ปฏิบัติ อยู่ที่ใจของผู้รู้จริง แล้วถ้าใจของผู้รู้จริงแล้ว มันทำโมธิบายไม่ได้

มาวัด หลวงปู่ฝั้นพูดชัดเจนมาก มาวัดคือวัดใจ มาวัดความรู้สึกของเรา มาซึ่ง เอาความรู้สึกเรามาเปรียบเทียบกับศาสนา เปรียบเทียบกับทรัพย์สมบัติ ว่าเราเป็นชาวพุทธ เรามีสมบัติจริงหรือเปล่า

มาวัดแล้วได้อะไร ได้อะไร ได้น้ำตา ร้องให้ทุกวันไง อันนี้มาวัดแล้วได้น้ำตา เพราะโดนด่าก็ร้องไห้ เพราะทำผิดๆ มันเหมือนกับครูบาอาจารย์คอยบอกกัน คอยเตือนกัน จบแค่นี้ก่อนนะ เอวัง